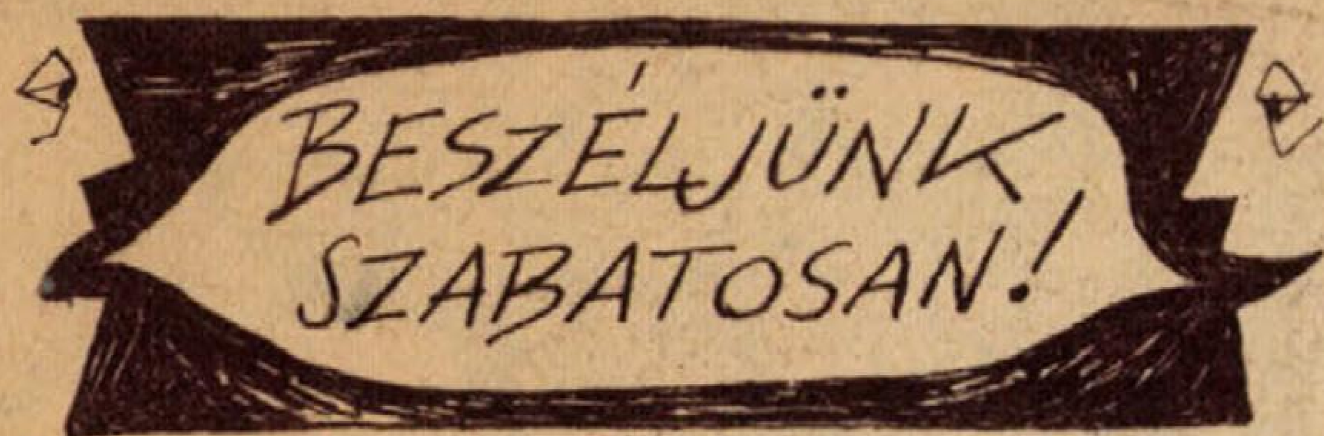
XIV. évfolyam 1. szám. 1958. január 2. Ára: 1 forint

Szegő Gizi rajza

Szilveszter éjjelén

Házfelügyelő: Tudod mama, semmi értelme, hogy mindig kiszaladgáljunk kaput nyitni...

Rettenetesen csúnyán beszélünk magyarul! Dünnyögünk, morgunk, elharapjuk a szavakat, szörnyen hangsúlyozunk, szinte egyetlen mondatot sem fejezünk be, annál több az „izé" az „így", az „ugye", a „hm", az „ehe". Hovatovább morgások és vakkantások útján érintkezünk egymással. Ez így nem mehet tovább.

Már reggel a villamoson elhatároztam, hogy az én számat többé nem hagyja el pongyola beszéd. Keserűen elmosolyodtam, amikor a kalauz így szólt:

— Aprót, ha lehet!

Ha nem ismerném a körülményeket, s nem tudnék olvasni a kalauz gondolataiban, találgathatnék, hogy vajon aprófát, aprójószágot, vagy esetleg más apróságot akar-e. Ekkor kifogástalan hanghordozással a következőket mondottam volt neki:

— Sajnos, nincs aprópénzem. Lenne szíves felváltani egy tízforintos bankjegyet?

Egy kicsit furcsán nézett, nyilván elszokott már a szép, szabatos magyar beszédtől. Szó nélkül visszaadott a tízforintos bankjegyből. Én eltettem a visszajáró pénzt, s udvariasan így szóltam:

— Köszönöm szépen a kedvességét. Milyen szerencse, hogy mégis rendelkezett megfelelő mennyiségű váltópénzzel.

A kalauz elgondolkozva ment tovább. Különben egy régen látott ismerősömmel is találkoztam a villamoson. Harsány hangon kiáltott rám:

— Üdvözlöm, mi van?

Én így válaszoltam:

— Amennyiben kedves kérdése hogylétemre vonatkozik, örömmel jelenthetem ki, hogy kitűnően érzem magamat, és remélem, hogy önnek sincs semmi panaszolni valója.

— Kicsit fáj a fejem — mondta ismerősöm, majd a lehető legszabálytalanabb szófűzéssel közölte velem, hogy le kell szállnia. Később az utcán egy másik ismerősömmel találkoztam. Az illető rávágott a vállamra és így szólt:

— Pocsék idő, mi?

Bólintottam.

— Az időjárás kedvezőtlen, ez nem kétséges. Tegnap ellenben alkalmunk volt dicsérni az időjárást, nemde?

Amikor úgy láttam, hogy egy kicsit értetlenül néz rám, mosolyogva megkérdeztem:

— Ön talán nem kedveli a fagyponton aluli hőmérsékletet?

Bosszúsan rázta a fejét, hogy nem, majd hozzátette, hogy a hideg szédülést okoz neki. Ott is hagyott. Ekkor bementem a közeli dohánytőzsdébe, amelyet rendkívül helytelenül trafiknak hívnak, holott ez angolul forgalmat jelent.

— Kérek egy húsz darab Mátra-szivarkát tartalmazó csomagot! — mondtam tisztán és érthetően.

— Egy csomag Mátrát? — kérdezte az elárusító hölgy.

Mosolyogtam.

— Az ön kérdése könnyen félreérthető, asszonyom. Noha a Mátra nem tartozik a világ legmagasabb hegyláncai közé, egy kissé túlságosan nagy csomag kellene ahhoz, hogy beleférjen.

— Viccelni tetszik? — kérdezte zavartan a hölgy, én azonban megnyugtattam, hogy a helyes magyarság nem tréfadolog.

Az üzletből kifelé jövet, sajnos, egy részeg ember nekem jött, s amikor megütődve néztem rá, gomolygó pálinkafelhőt árasztva nézett rám:

— Mi az, hapsi, nem tetszik?

Bosszúsan csóváltam a fejemet.

— Az ön ittassága nem elegendő ok arra, hogy engem helytelenül olyan megszólítással bántson meg, amely az én egyéniségemet a legkevésbé sem fejezi ki, s legföljebb arra a lelkiállapotra vall, amely az ön káros szenvedélyéből fakad.

— Ez részeg — mondta az illető bántó hangon és továbbtámolygott.

Engem azonban nem tántorított el kitűzött célomtól, s mindenkor, minden alkalommal igyekeztem szabatosan, világosan, helyesen kifejezni magamat. Meg is kaptam érte a megfelelő elismerést. Egy társaságban ezt a bókot kaptam:

— Milyen szépen beszél magyarul, igazán ki mondaná, hogy nem az anyanyelve. A kiejtésén is alig lehet észrevenni...

Fekete László

Közeledvén az esztendő vége, mérleget készítettem. E fontos művelet végeztével szomorúan állapítottam meg, hogy semmiféle ingó, vagy ingatlan vagyonom nincs, de még egy lyukas petákom sem, sőt mérlegem tökéletesen passzív azzal a 127 forint és 50 fillérrel, amelyet terhemre, kedves feleségem nyilvántart és január 15-i zsebpénzemből levonásba hoz. E csekélyke összeget, kölcsönképpen, azért vettem fel tőle, hogy szorgalmasan összekuporgatott százasaimról gyanúját eltereljem.

Bár feleségem is dolgozó nő és elég szép önálló keresettel bír, teljes fizetésemet minden alkalommal hazaadtam, olyan csekélyke zsebpénz levonásával, amely az éhenhaláshoz sok, de arra meg rendkívül kevés, hogy a napi egy-két feketén túl, bármilyen szenvedélyemnek is hódolhassak, különösképpen pedig, hogy bárkit is dédelgessek. Mivel korábban már jogszokássá vált „minden pénzt hazaadni" banális és kispolgári jelszót belső és külső viharok nélkül a magam javára módosítani képtelenségnek láttam, férfiasan bevallom, inkorrekt eszközökhöz folyamodtam.

Először is letagadtam a negyedévi prémiumból pontosan húsz százalékot, továbbá elhallgattam a különmunkát, amelyet egy, sőt több maszek kisiparos könyvelésének törvényes rendbentartásával vállaltam. Pénzt akartam gyűjteni, hogy bármikor, bármilyen helyzetben se jöjjek zavarba: legyen titkos tartalékom!..

Gyűlt a pénzem, de az első kísérletek kudarcai már-már végképp elkeserítettek. Ugyanis az öt darab százast, amelyet elhallgattam feleségem előtt, nadrágom órazsebébe türtem és ha ruhát váltottam, nem mulasztottam el a precízen nyolcrét hajtott bankókat áthelyezni. Csak éppen az egyik vasárnap feledkeztem meg erről. Gondos feleségem pedig, mikor rendberakta és kikefélte levetett ruhámat, nem restellte magához emelni féltve őrzött százasaimat. Az ezzel kapcsolatos vita részletei nem érdekesek; kimagyaráztam a dolgot és tovább gyűjtöttem a dugpénzt, ahogyan ettől kezdve gyanakvó feleségem az ilyenféle vagyonállagot nevezte. Az idők folyamán egyre leleményesebb lettem: nyáron, a benaftalinozott téli ruhámba rejtettem a pénzt, télen pedig a gondosan félretett nyári ruhába. Minden kísérletem hiábavalónak bizonyult. Még leleményesebb feleségem télen éppen úgy megtalálta megtakarított ezerkétszáz forintomat, mint nyáron a kétezeregyszázat.

Minden leleplezésnél fülig vörösödtem, pedig feleségem ilyenkor mindig nagyon kedves volt hozzám. Legutóbb még meg is jegyezte: büszke lehet az az asszony, akinek ilyen takarékos férje van.

És én büszke is voltam. Mégis e barátságos fordulat után, pénzügyeimet illetően, jelentős változtatást eszközöltem. Feleségem „Kutyilinkó" becenevére kisebb-nagyobb összegeket helyeztem el bankbetéten és a betétkönyvet hazavittem az asszonynak, aki könnyekig meghatva vette tudomásul, hogy most már az ő számára takarékoskodom. Ebből a betétkönyvből szereztünk be egyet és mást, míg végül is 14 forintra csökkent az állomány. Ezt az alaptőkét feleségem azzal a titkolt szándékkal hagyta nálam, hogy — mint gyengéd és figyelmes férj — az idők folyamán az ő számára tovább gyarapítsam. Az utóbbi hónapokban a betétkönyv állapota azonban változatlan maradt és sehogy sem sikerült 14 forint fölé emelkednie, ami úgy látszik feleségemet módfelett nyugtalanította. A karácsonyi bevásárlások előtt igen barátságosan azt a kérését nyilvánította, hogy szeretné, ha a betétkönyvet megmutatnám neki, hangsúlyozva, ne tekintsem ezt részéről valamiféle bizalmatlanságnak. Felháborodásomat titkolva, belső zsebembe nyúltam és hanyag mozdulattal átnyújtottam a könyvet. Feleségem belenézett, majd felsikoltott, örömében a nyakamba ugrott és ismételten kinyilatkoztatta: ilyen férj nincs több a világon.

Pedig nem történt más, minthogy a 14 forintos alibi betétkönyv helyett, tévedésből, *a saját külön nevemre szóló* 1150 forintos betétkönyvet adtam át derék feleségemnek.

Így lett évvégi mérlegem passzív azzal a 127 forint és 50 fillérrel, amely, mint fentebb már kimutattam, a január 15-i zsebpénzemből levonásba kerül.

Fördős György

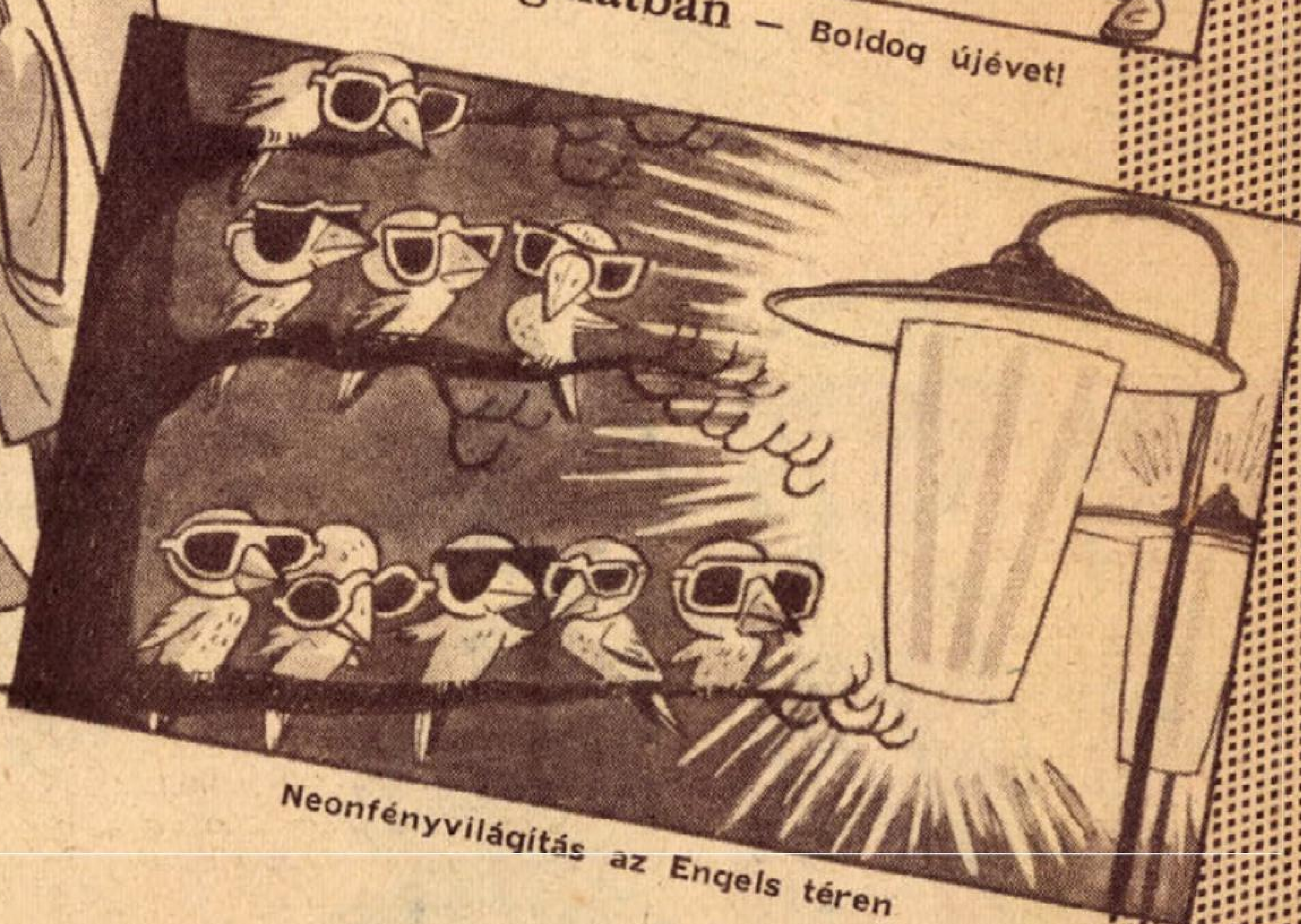

Piknik — Tudod, én viszem a bort! ...

Szolgálatban — Boldog újévet!

Egzotikus csemege

Neonfényvilágítás az Engels téren

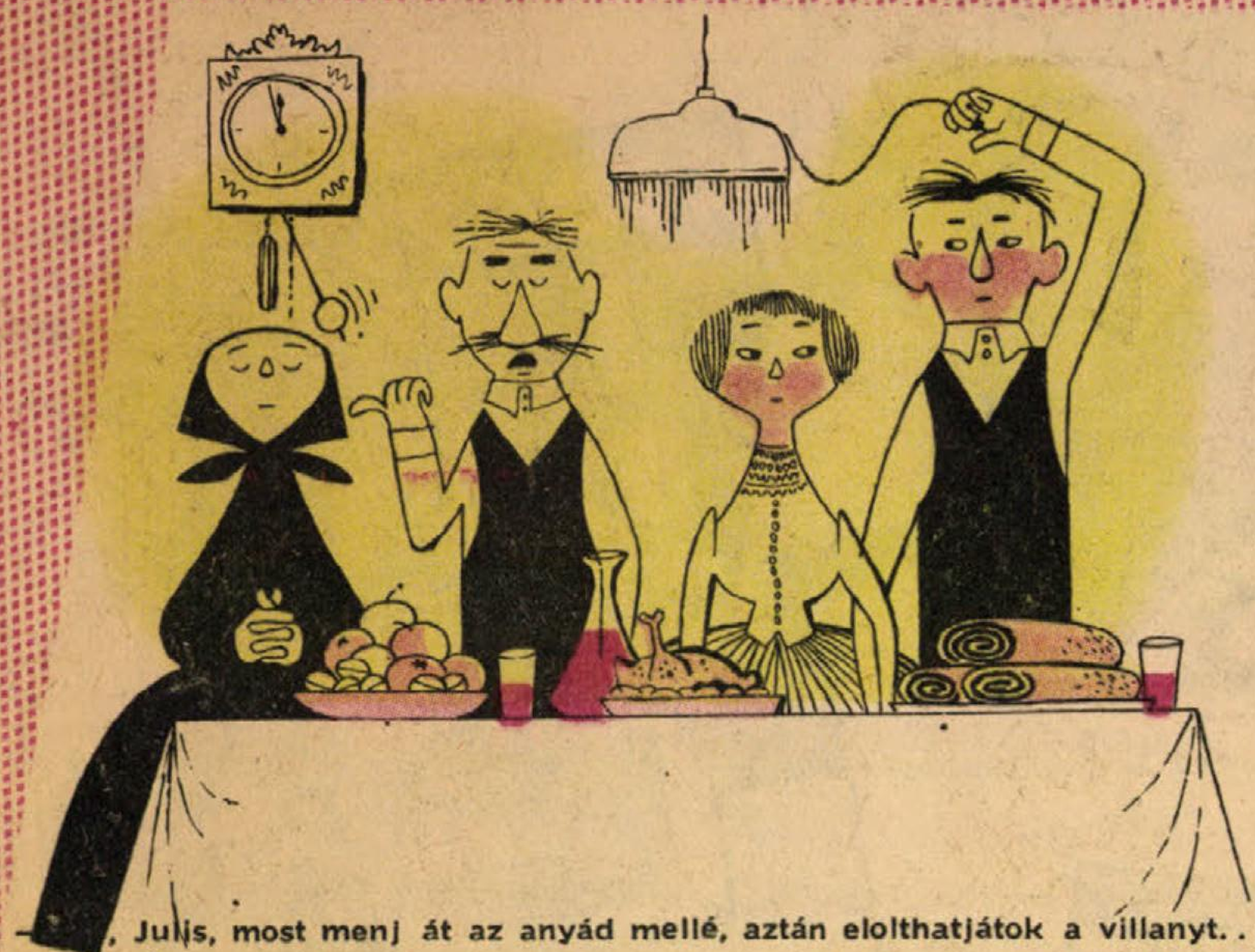
Itt valami nem stimmel

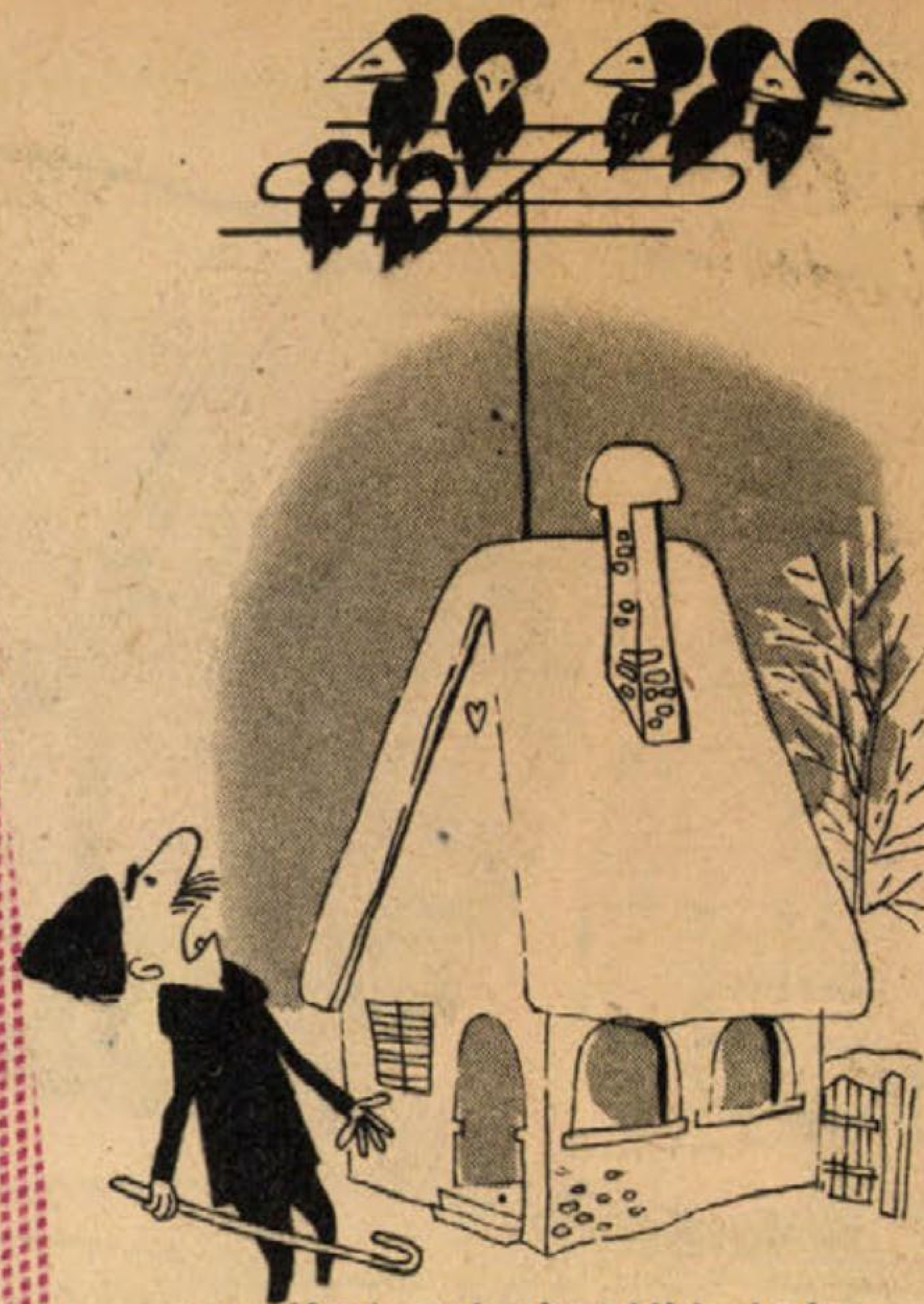
— Érdekes, hogy nem jönnek a szilveszterező vendégek ...
— Szent ég! Még a Röltex-tábla van kint!

B.U.É.K.

Pusztai Pál

— Julis, most menj át az anyád mellé, aztán elolthatjátok a villanyt...

— Most már legalább tudom, mik azok a fekete foltok a televízióban! ...

Korholás

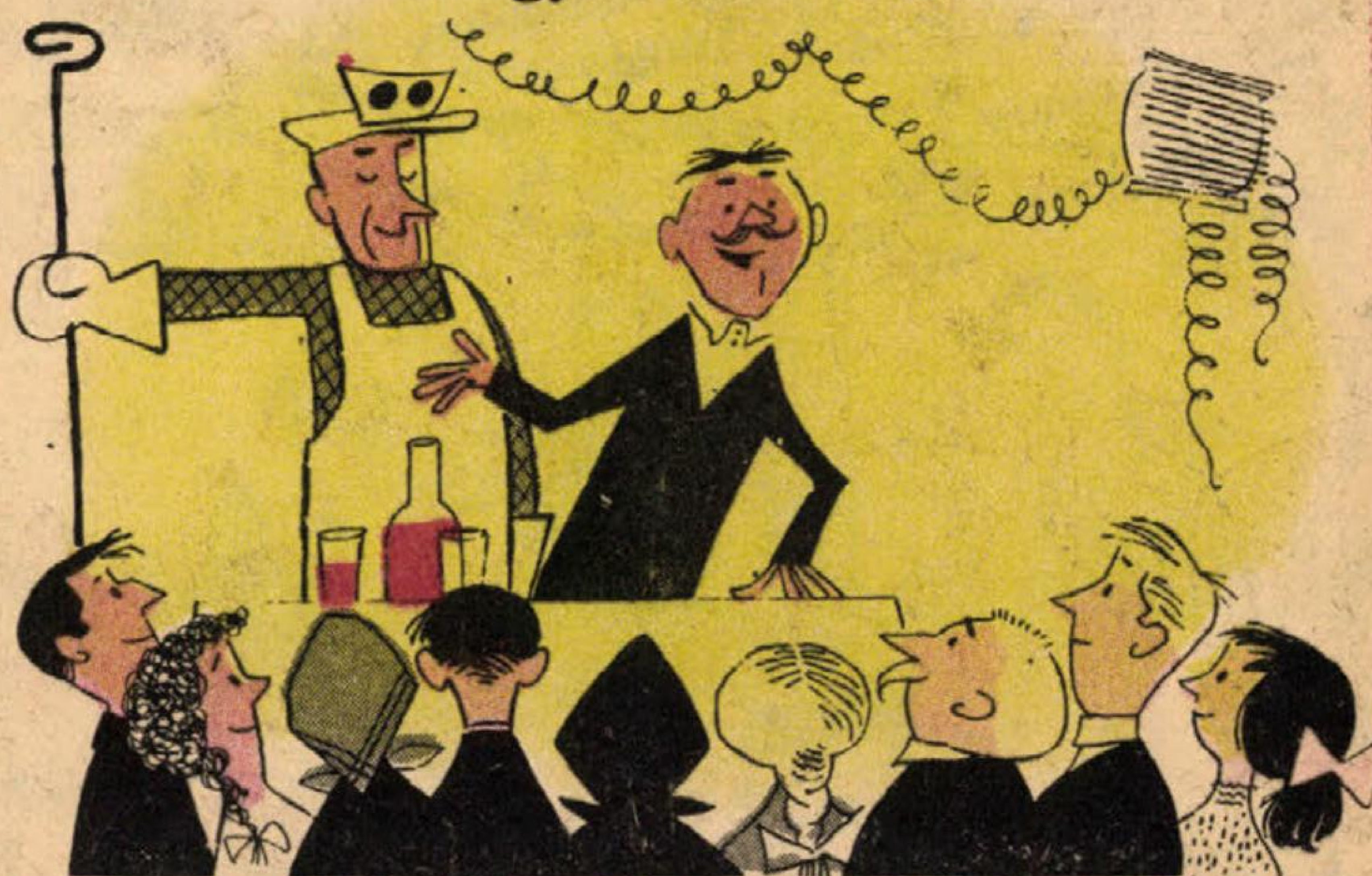
— Ennyi pénzt kiadni érte, amikor úgyse látja senki ...

Játék szerény alapon

— Lapot kérek, ütöm a bankot!

Nagyüzemi módon

— Most pedig az Ózdi Kohászati Művek kiküldöttje segítséget fog nyújtani a szövetkezet tagjainak a szilveszteri ólomöntéshez ...

B. u. é. k.
Sándor Károly

MI VAGYUNK A SZPUTNYIK!

VAU! VAU!

ROCK AND ROLL!

GEODÉZIA

ATOM FIZIKA

Tetőfokán a szilveszteri hangulat . . .

Sót vegyenek...!

Tegnapelőtt este megtudtam, hogy Zelenkáék válnak. Nem akartam hinni a fülemnek. Megőrültek ezek? A férfi, Zelenka Dezső, hatvan éves elmúlt, a felesége is ötvenöt körül csoszog, a legidősebb unoka maholnap önálló szavalóestet tart... Mi történhetett közöttük, hiszen harmincöt éve úgy élnek, mint a galambok, házasságuk szállóige lett az egész kerületben. Másnap délben megdöbbentő részleteket hallottam az ügyről egy közös ismerősünktől, Bártfaitól. Állítólag néhány nappal ezelőtt, egy este, Zelenka Dezső ledobta a hátáról a feleségét, Jolánkát, mire szegény asszony kificamította a bokáját. Egy szót sem értettem az egészből. Mit kereshetett az ötvenöt éves Jolánka a hatvanéves Dezső hátán? Bártfai sem tudott többet, azt mondta, az egész dolgot az öreg Zelenka vejétől hallotta, aki csak ennyit mondott, mert sietett.

Zelenkáék régi barátaim, s természetes, hogy még aznap este felkerestem őket. Dezső nyitott ajtót. Öreg barátom egészen megtört, csak árnyéka volt önmagának. Nyöszörögve vitt be a szobájába, leültetett és üveges szemekkel meredt rám. Legalább százévesnek látszott. Azonnal a dolog velejére tértem és csakhamar kiderült, hogy minden igaz. Válnak és Dezső ledobta a hátáról Jolánkát.

— De az Istenért, hogy jött ez létre? — kérdeztem izgatottan, mert teljesen csődöt mondott a fantáziám.

— Elmesélem —, szólt Dezső bátyám megtört hangon, majd halkabbra fogva a szót, fejével intett a másik szoba felé. — Még itt van... — suttogott —, de már napok óta nem beszélünk egymással... Nem tud elmenni, ágyban fekszik, mert fáj a lába...

Látva türelmetlen mozdulataimat, Dezső bácsi belekezdett mondókájába.

— Olyan családi titokról rántom le most a leplet, amelyről eddig senkivel sem beszéltem... Add becsületszavadat, hogy mindaz, amit elmondok, kettőnk titka marad...

Becsületszavamat adtam, folytatta.

— Harmincöt éve, hogy összeházasodtunk... — kezdte Ádámnál. — Nagyon szerelmesek voltunk egymásba. A mézesheteink valóban mézesek voltak, de mit magyarázzak, régen volt... Fiatalok voltunk és játékosak, mint két kölyökkutya... Talán a harmadik, vagy negyedik este, közvetlenül lefekvés előtt, hancúrozva szaladgáltunk a szobában. Már ingben voltunk — akkor még nem hordtak pizsamát — és hát... fogócskát játszottunk, tudod hogy van az...

— Tudom... — mondtam és mélyet sóhajtottam.

— Egyszercsak, mi jutott eszembe, elkaptam Jolánka két csuklóját, feldobtam a hátamra és szaladozni kezdtem vele az asztal körül. Közben pedig ezt kiabáltam: „Sót vegyenek..." Marhaság, de hát, édes Istenem, ezt találtam ki és Jolánkának tetszett. Nagyokat kacagott, kalimpált a hátamon, élvezte a játékot. Annyira, hogy másnap is meg kellett ismételnem, sőt harmadnap is...

Elhűlve néztem Dezső bátyám megviselt arcába és szinte hörögtem a részvéttől:

— Dezső bátyám, csak nem...?

— Kitaláltad... — lehelte Dezső és lehajtotta bánatos madárfejét. — Azóta minden áldott este, harmincöt esztendeje, játsszuk azt, hogy „Sót vegyenek...!" Közben gyermekeink születtek, férjhez mentek és megházasodtak, jöttek az unokák, kitört a háború... elpusztult az ország és újjáépült, minden megváltozott, de ez nem... Ahogy a jó isten a mindennapi estét megadta, én hátamra vetettem az én Jolánkámat és kiabáltam: „Sót vegyenek..."

— Borzalmas... — nyögtem. — De hát, miért nem hagytad abba már harminc évvel ezelőtt?

— Szamár vagy. Az ilyet nem lehet abbahagyni... Megpróbáltam, nem is egyszer... De valahányszor ágyba akartam mászni, „sótvegyenek" nélkül, magamon éreztem Jolánka szemrehányó tekintetét, amely ezt mondta: „Mi az? már nem szeretsz?" Hátamra kellett vennem, a családi békesség kedvéért...

— Mégsem értem... Közben volt mindenféle... betegségek, háborúban is voltál...

— Nem számít... Mindig újra kezdtük... Ahogy elmúltak a rendellenességek és először készültünk neki a nyugodt, esti lefekvésnek, láttam Jolánkám szemérmes arcán ott lebegni a kérdést: „Vajon, szeret-e még, vajon lesz-e este „sótvegyenek?" Nem okozhattam neki csalódást...

— Kezdem most már érteni... — mondtam kissé szédülve az emberi lélek mélységeitől. — De mi az ördög ütött beléd éppen most?

— Nézd, elárulok neked valamit... Férfiak vagyunk egymás közt és becsületszavadat is adtad... Én már három hét múlva abbahagytam volna, ahogy visszatértünk a nászútról... Az ember dolgozik egész nap, mindenféle kellemetlenségei vannak, este már fáradt, még akkor is, ha fiatal... Sokszor még az is terhére van az embernek, hogy gyöngéd legyen a feleségéhez és megcsókolgassa... Hát még a hátára venni és szaladgálni vele... És most képzeld el ezt harmincöt évig, minden este... Sosem voltam valami edzett sportember, már az iskolában fel voltam mentve tornából... Negyven éves koromig még ment valahogy, de aztán kezdtek az izmaim elpetyhüdni, az a kevés is, ami volt... Egy időben rendszeresen tornáztam, hogy este elbírjam Jolánkát... És aztán jött az öregedés: lefogytam, gyenge lettem és töpörödött... Jolánkám pedig, hála istennek, meghízott, egyre nehezebb lett, a legutolsó mérésnél hatvanöt kilót nyomott... Valósággal rogyadoztam alatta. És azt hiszed, észre vett ebből valamit? Semmit... Végre, a múlt héten, szombat este, hirtelen éreztem, hogy nem bírom tovább... Minden izmom pattanásig feszült, a szívem ki akart esni a mellemből, azt hittem, rögtön holtan rogyok össze... És Jolánka? Ahelyett, hogy végre azt mondta volna: „Tegyél le, Dezsőkém, nem való ez már teneked...", kacagott a hátamon és kalimpált, mint harmincöt évvel ezelőtt... A vér elborította az agyamat és ledobtam. Kificamította a lábát. Ez történt.

Dezső reszkető kézzel lehajtott egy pohár pálinkát és rágyújtott az ötödik Kossuthra. Nem tudtam, mit mondjak, feláll tam és megsimogattam sokat szenvedett, kopasz fejét, aztán bementem Jolánkához.

Sápadtan és szenvedőn feküdt az ágyban, ősz haja frissen volt ondolálva. Kelletlenül üdvözölt, szeméből sütött a férfiszolidaritás iránti gyűlölet. Persze úgy tettem, mintha semmit sem tudnék és részvéttel érdeklődtem:

— Jolánkám, édes, mi történt? Mi van köztetek?

Eleinte nem méltatott feleletre, de aztán becsületszavam ellenében elmesélte a családi titkot, ezúttal Jolánka-szempontból. Majd egyre bizalmasabb és egyre dühösebb lett:

— És képzeld, harmincöt éve csinálja ezt a hülyeséget... Hát nem kell ebbe belebolondulni?! Szánalom ránézni, olyan sovány és magas vérnyomása van... Egy széket nem tud arrább tenni, de az én hatvanöt kilómat minden áldott este a hátán cipeli... Szólhattam egy szót is? Olyan érzékeny, mint a mimóza... Tűrtem, pedig tudtam, hogy egyszer el fog ejteni... Hát most leejtett és kitörtem a lábam... És még neki áll feljebb, napok óta felém se néz... Amikor megmondtam, hogy elválok tőle, egy hang nélkül beleegyezett...

Végre, tisztán láttam a helyzetet, lecsillapítottam Jolánkát és visszamentem a férjéhez.

— Eredj át, Dezső bátyám... — mondtam és erőszakkal kiráztam apatikus állapotából. — Béküljetek ki... Kölcsönös félreértés esete forog fenn...

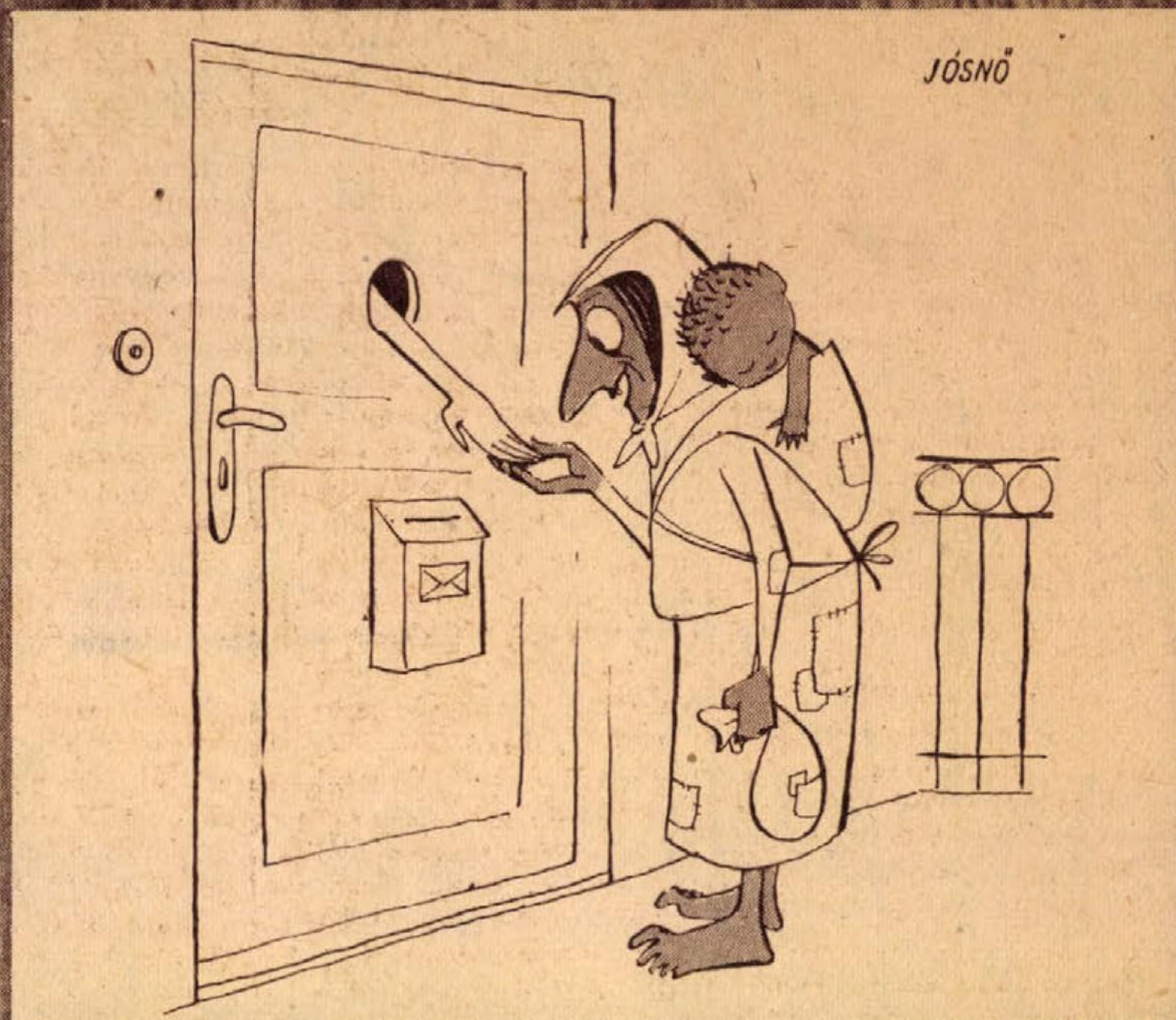
Többet nem szólhattam, mert kétoldali becsületszavam volt. Dezső fürgén átment a másik szobába és én még ott maradtam egy darabig, hogy figyeljem a kibékülés neszeit. Először Dezső dörmögő hangja hallatszott megbánó hangsúlyokkal majd Jolánka vékony sírása... Aztán hirtelen furcsa zajok jutottak ámuló fülembe. Előbb Dezső nyöszörgött keservesen, majd nehéz léptek tétova koppanását hallottam... Egy szék felborult és Jolánka ezüstösen kacagott. Ezzel egy időben egy asztmásan lihegő hang ezt hörögte:

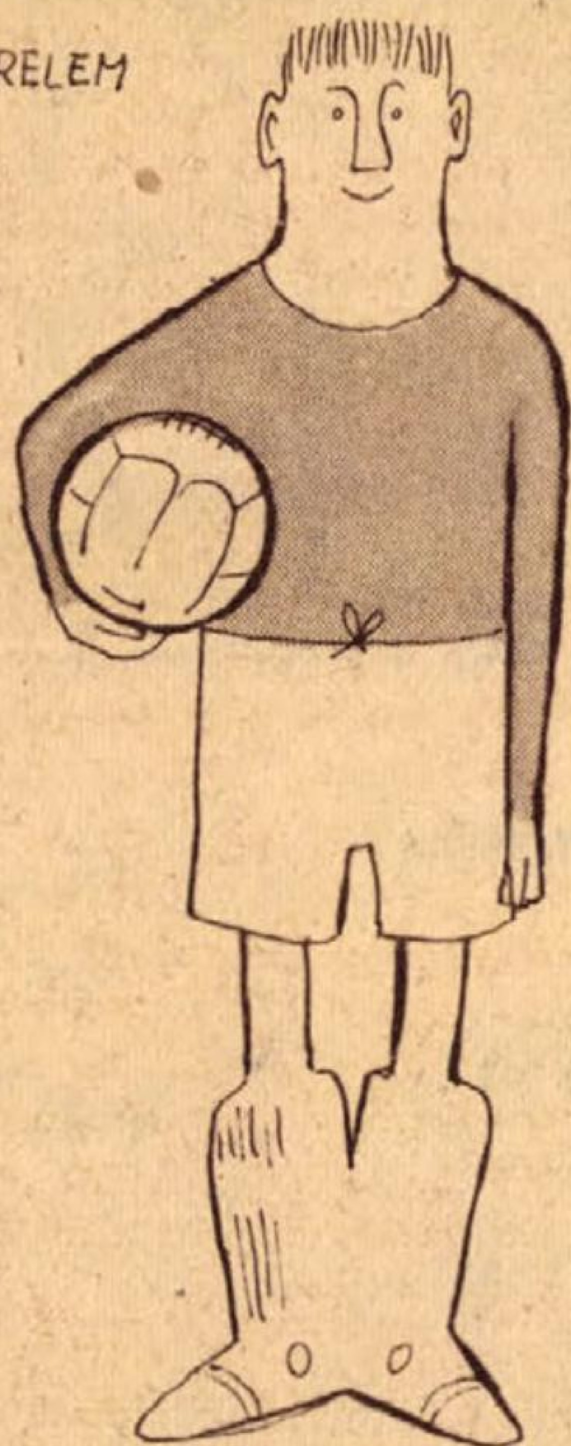
— Sót vegyenek... Sót vegyenek...!

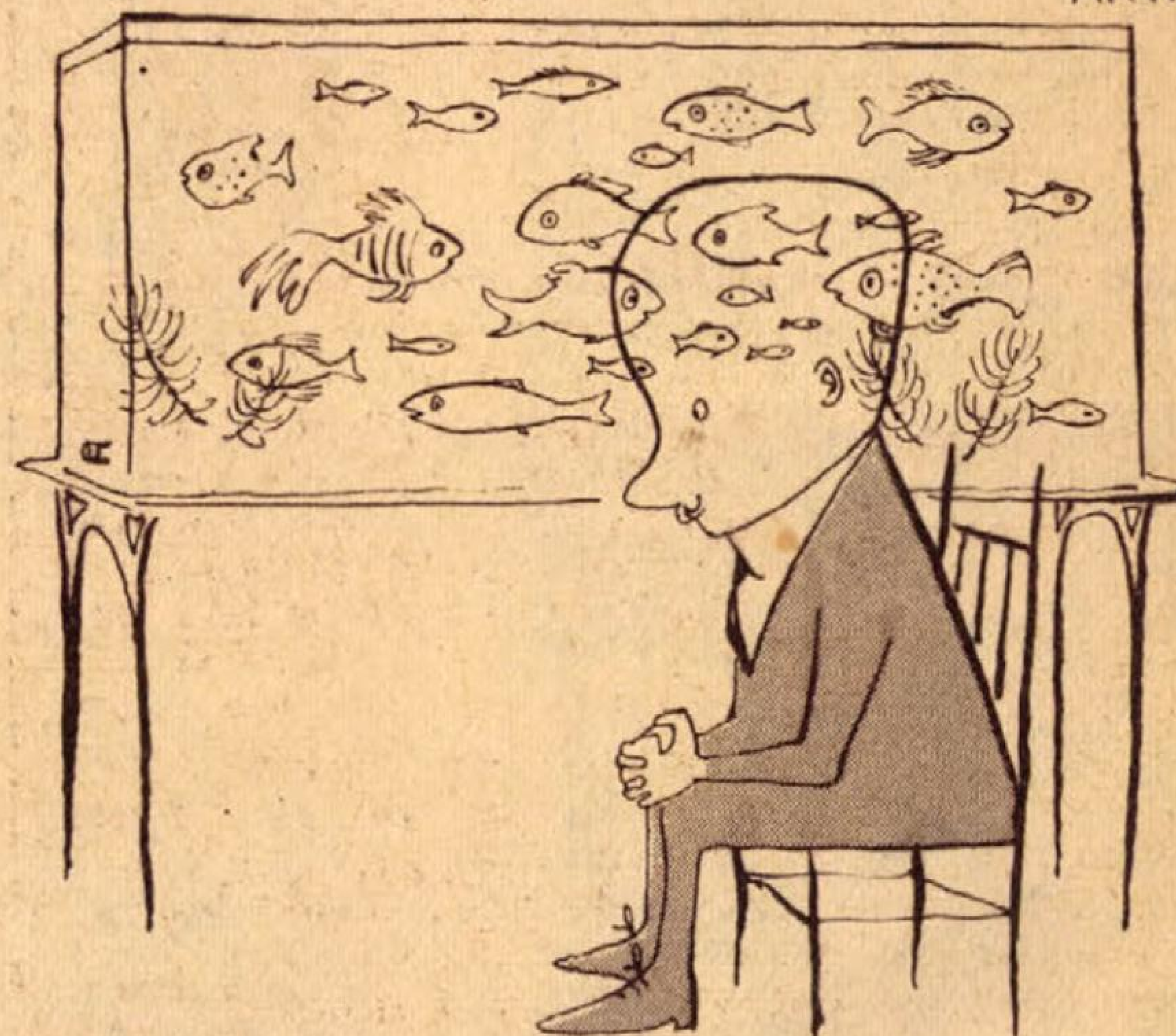
Kimentem és csendesen behúztam az ajtót magam után. Ezeken nem lehet segíteni.

Gádor Béla

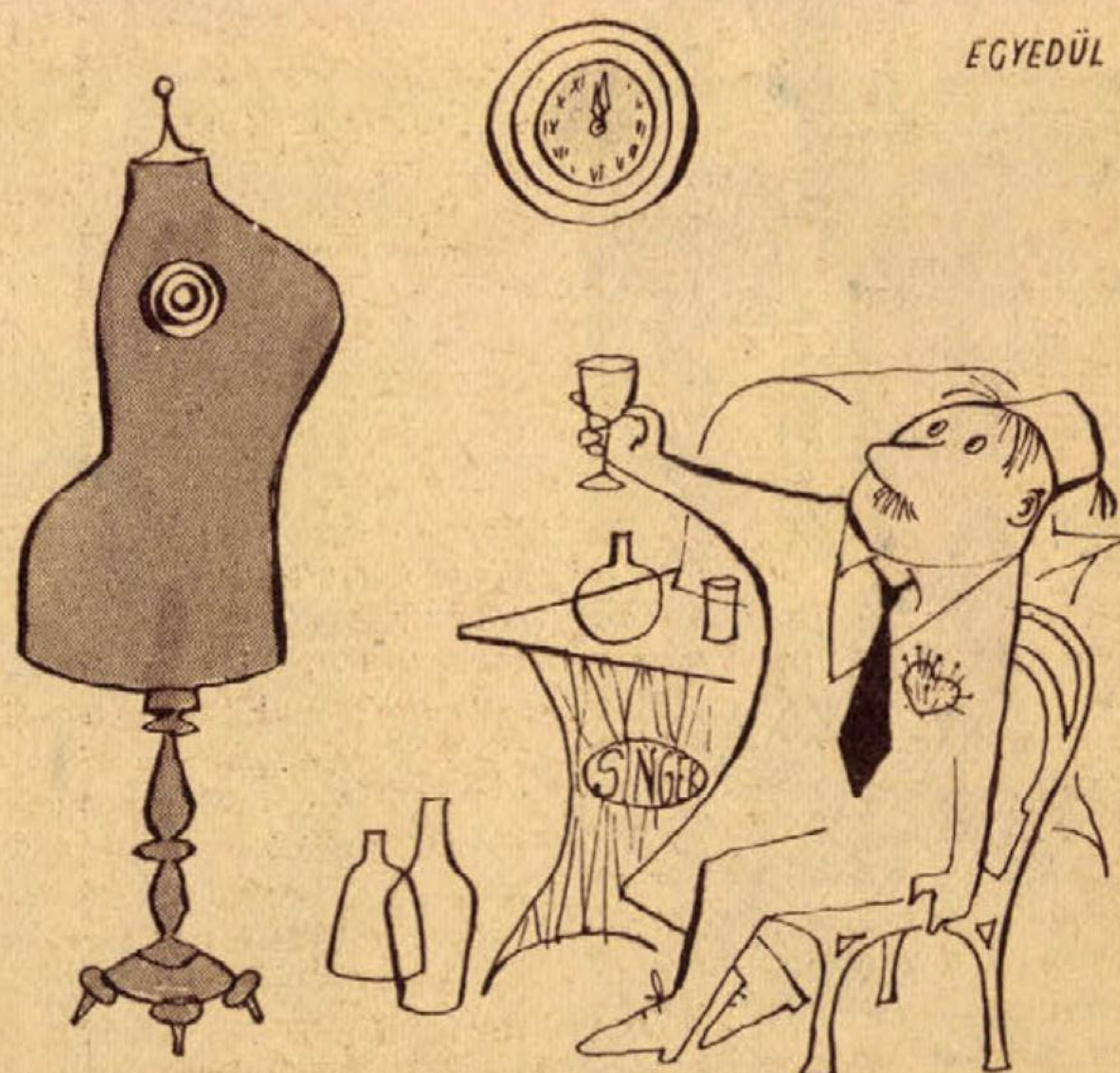

BUÉK

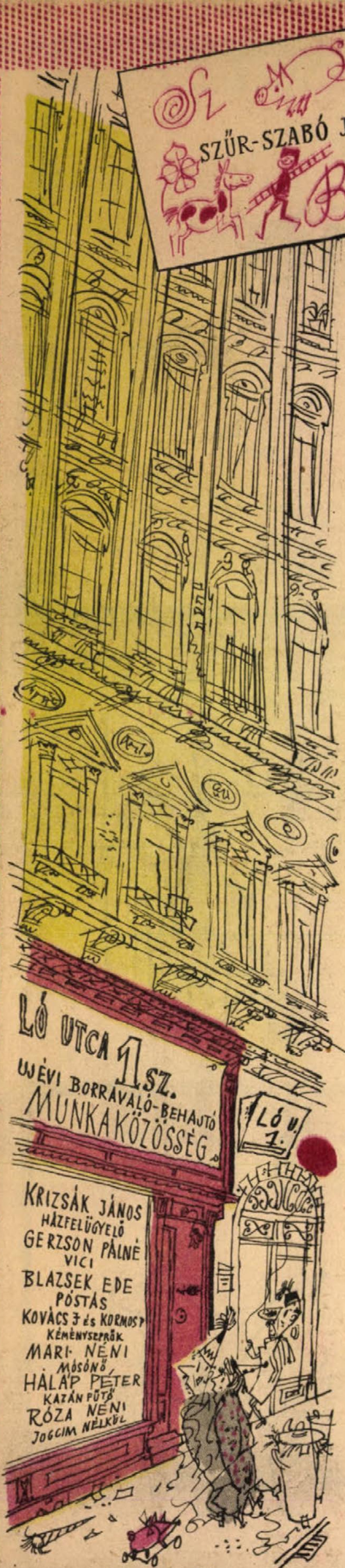

JÓSNŐ

KÉT SZERELEM

AKVÁRIUM

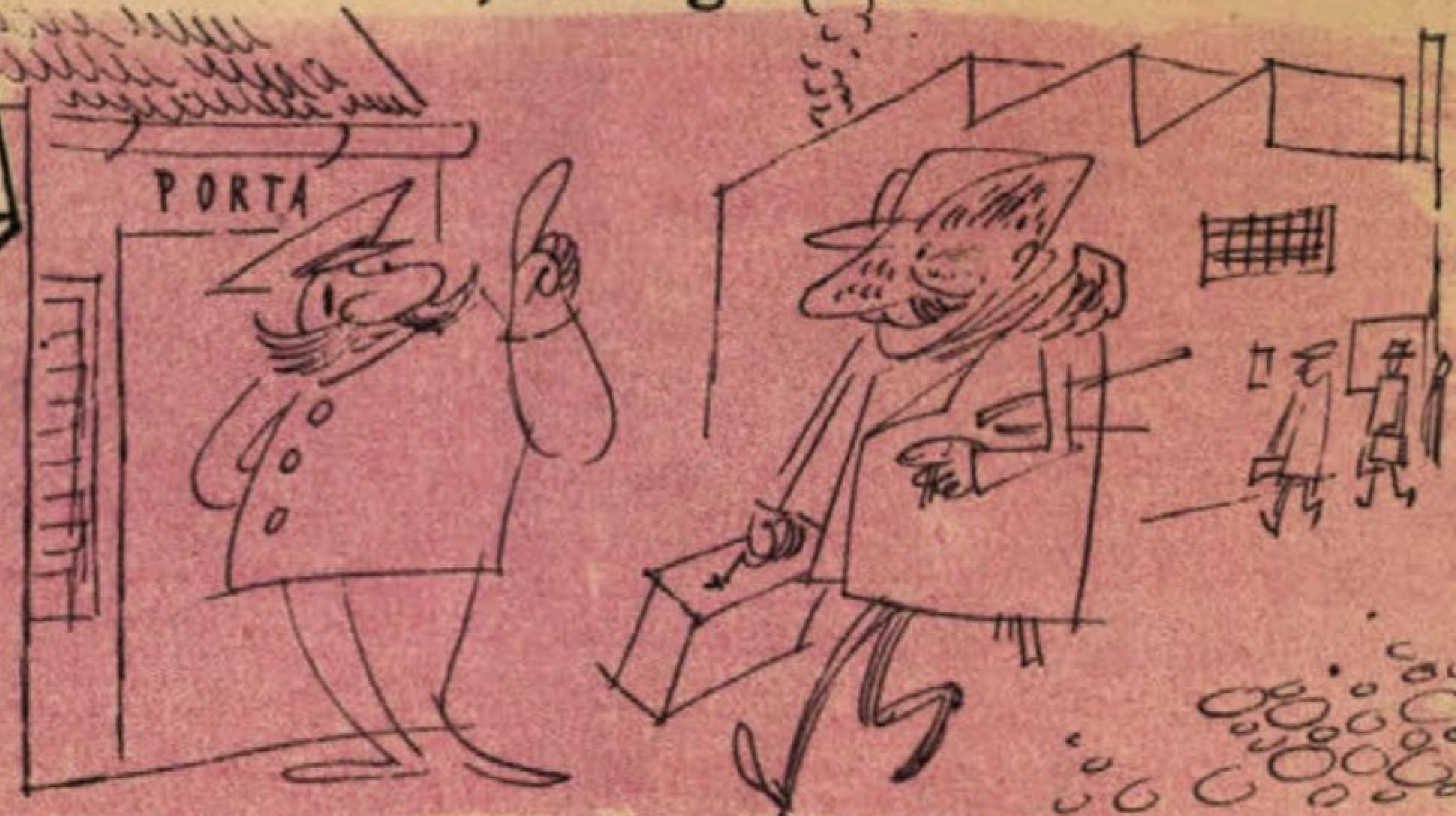

EGYEDÜL
SINGER

Korszerű dolog

Újévi fogadkozás

— Sógor, holnaptól kezdve új életet kezdek, a te cuccodat is megnézem...

Mindjárt más

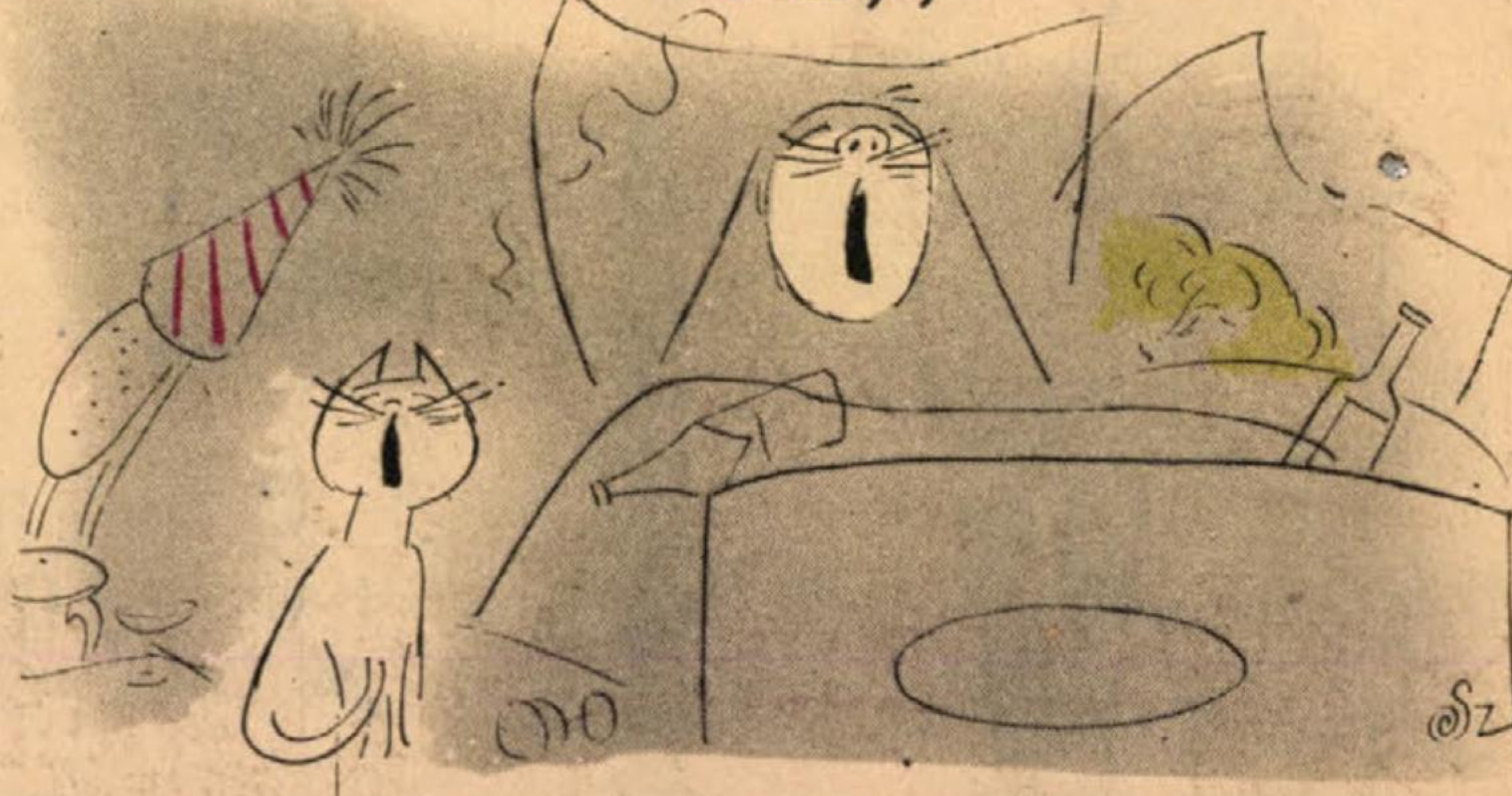

— Úgy látszik kiszivárgott, hogy előléptettek...

Nagy különbség

Macskajaj

BUÉK!

TONCZ TIBOR

Éjfélkor

Fekete macska: Hogyan, ön még i. u. 1958-ban is babonás?

Újévi szerencsepatkó

Leánykérés az üzemi szilveszteren

— Mancika, legyen a gépírónőm! ...

A szófogadó ember

— Inkább gyereket nevelne helyette! ...

— Na, most jobb magának?

Szilveszteri hadászat

Szilveszter volt, néhány perccel éjfél előtt.

Mint annakidején Napóleon, az austerlitzi csata hajnalán, én is összefont karokkal néztem a terepet és az ellenség parádés felvonulását Ilonka körül, aki a társaság legcsinosabb nőtagja volt.

Tudtam, hogy éjfélre, mire leoltják a villanyt, el kell foglalnom Ilonkát és addigra ki kell vetnem állásaiból az ellenséges csapatokat: Lajost, a házigazdát, Szeniceit és a nős Kalácsit. Nyugodt voltam és taktikai, stratégiai lépéseken törtem a fejem. Közvetlenül a hátam mögött volt a büféasztal, az utánpótlás tehát biztosítva. Az ellenség félkörben foglalt helyet Ilonka körül, aki jókedvű volt és gondtalan, mint Karthágó, közvetlenül eleste előtt. Ivással vesztegette el az idéjét, ahelyett, hogy védelmi állásait erősítgette volna.

Az órámra néztem. Három perc múlva éjfél. Tizenkét másodperc múlva támadnom kell. Lelkemben megszólaltak a kürtök és a dobok. Csatalovam, az öreg, zöldszínű kárpitozott szék néha-néha idegesen felnyikorgott alattam. Még két másodperc.

Haditervem a következő volt: először is bevetem a nehéztüzérséget: Leonóra nénit és Géza bácsit.

Trárárárá! Támadás!

— Tűz! — kiáltottam magamban és hangosan: — Lajoskám, miért nem táncolsz Leonóra nénivel? Legalább egy keringőt!

Láttam, hogy telitalálat volt. Lajos elsápadt, magába roskadt és egy pillanattal később erőtlenül hullott Leonóra néni telt karjai közé. Újra kiadtam magamnak a parancsot:

— Tűz! — Azaz, hogy: — Szeniceikém, Géza bácsi dominózni szeretne! Gyerünk csak, gyerünk csak! Ne légy olyan unalmas!

Géza bácsi már szedte is elő a dominót és jókedvűen integetett a sápadt Szeniceinek.

— No, ezt is kilőttem! — sóhajtottam elégedetten. Most már csak a végsőkig elkeseredett, nős Kalácsival álltam szemközt. Zöld kárpitozott székem, ha nem szorítom erősen a térdemmel, belerohant volna a csata kellős közepébe. Igazi harci szék volt. Be kell vallanom, most már én is idegeskedtem, vártam Kalácsi ellen-hadműveleteit. Magamban azonban elhatároztam: ha éjfélre sikerül bevennem Ilonkát, akkor szabad rablást engedélyezek magamnak, vagyis annyi csókot rablok el Ilonkától, amennyit csak tudok. Ez a napiparancsom annyira fellelkesített, hogy kész voltam még egy nagyobb túlerővel is szembeszállni.

Abban a minutumban Kalácsi vakmerő lépésre szánta el magát. Odalépett közvetlenül Ilonka mellé, mondhatnám azt is, hogy elérte Ilonka külvárosát. Felhorkantam:

— Azt már nem! — Éreztem, a csata ezekben a pillanatokban dől el. Késedelem nélkül bevetettem a balszárnyon álló Kalácsinét, azaz gúnyosan megkérdeztem tőle: — Elhanyagolja a férjecskéjét?

Legnagyobb megdöbbenésemre Kalácsiné vállat vont. A balszárny tehát cserben hagyott, nem számíthattam rá. Gyorsan előre vontam a tartalékot: doktor Csépány Albertet.

— Albikám, Kalácsi szeretne beszélni veled, nagyon érdeklik a gumófejű lepkék...

Kalácsi megingott, hátrább vonult, de nem adta meg magát. Doktor Csépány Albert azonban egy rohammal szinte elsöpörte Ilonka mellől.

S akkor eloltották a villanyt. Odarohantam Ilonkához, de nem találtam a sötétben. Tapogatózni kezdtem, de nem fogtam semmit.

— Ilonka, hol van? Drága Ilonka, merre van? — suttogtam kétségbeesetten, aztán felordítottam: — Árulás! Árulás!

Felgyulladt a villany. Ilonka a rádió mellett állt és ivott.

— Elárultak — mondtam szomorúan és mivel nem akartam Leonóra fogságába esni, elővettem zsebemből egy hatlövetű pezsgősüveget és főbelőttem magam a dugóval.

Mikes György

Miért nem kezdek ÚJ ÉLETET?

Tudniillik, — mióta csak emlékezem — minden újévkor új életet kezdtem. Előfordult már, hogy hó, vagy hét elején kezdtem új életet, volt, hogy születésnap után, vagy egyszerűen csak úgy, hogy éjféltől, nulla órától, de újévkor mindig új életet kezdtem.

Az új életről való elgondolások, melyek általában egy rendezettebb életmódról táplált mániával jelentkeztek, valószínűleg gyermekkorból eredő, pszihés sérülésből maradhattak vissza.

Ez a felismerés indított el a gyógyulás útján, hogy ebben az esztendőben ne kezdjek új életet.

Ám ez analitikus szemlélet, közben, még számos egyéb igazsághoz is elvezetett. Rájöttem például, hogy *én* hiába kezdek el új életet, ha *velem szemben* nem kezdenek el új életet mások. Hiába határozom el én, hogy új életet kezdek, feleségül veszem a Gizikét és kiegyensúlyozott családi életet élek, ha Gizike nem kezd új életet velem, és a Jenőhöz megy feleségül. Hiába határozom én el, hogy kézirataimat ezentúl beküldöm a Balsors című irodalmi lapnak, ha a Balsors úgy akarja, hogy ne jelenjenek meg. Hiába határozom én el, hogy ezentúl korán kelek fel, ha az idő közben közömbösen elhalad mellettem, miközben alszom. Világos dolog.

Egy másfajta felismerés: Az új élet nem feltétlenül szerencsésebb az előzőnél. Egy alkalommal elhatároztam például, hogy az új életben közéleti szereplést vállalok. Két hét múlva emiatt rúgtak azután ki az állásomból. Akkor elhatároztam, hogy új életet kezdek és nem vállalok semmiféle közéleti szereplést. Emiatt pedig hónapokon át nem vettek fel sehová.

Más alkalommal az új élet takarékoskodásra intett. Két hónapon keresztül gyűjtögettem egy betétkönyvbe, s mikor már elég sok volt benne, akkor elveszítettem. Erre különlegesen új életet kezdtem, szolid és rendes családi életet, mire jelentkezett a Gizi, hogy most vagy soha.

Nem folytatom tovább, az érvek világos logikája ennyiből is bizonyítja, hogy nevetséges dolog minden évben új életet kezdeni.

Mindössze egy dolog aggaszt. Ha eddig minden esztendőben új életet kezdtem, s most elhatároztam, hogy nem kezdek új életet, akkor az előző évekhez képest új életet kezdek! Akkor nem kezdek-e tehát új életet, ha most is új életet kezdek, vagy azzal kezdek új életet, hogy nem kezdek új életet?...

Mi lesz velem, ha nem tudom megfejteni éjfélig!

Somogyi Pál

Berlini notesz

1933-ban Berlinben úgy alakult a helyzet, hogy vagy én megyek el a német fővárosból, vagy Hitler Adolf. Ő maradt... 1957 decemberének végén, huszonnégy év után jutottam el ismét Berlinbe. Első utam a régi háziasszonyomhoz vezetett. Emlékeztem rá... Mosolygós, fiatal arc, karcsú termet és egy huncut ősz hajtincs, ami még fiatalosabbá tette. Csengettem. Kövér, esetlen nő nyitott ajtót.

— Jónapot. Erna Schmiedt asszonyt keresem.

— Én vagyok — mondta volt háziasszonyom —, aki most egyáltalán nem volt karcsú, fiatal, mosolygós. És még egy változás... Hiába kerestem rajta a régi ősz hajtincset. Frau Schmiedt haja most koromfekete volt.

*

Második utam a Leipziger strasséba vezetett. Egy berlini kollégám elkísért.

— Emlékszem — mondta ábrándosan —, utolsó berlini napomon itt a Leipziger strasséban jártam, a Wertheim-áruházban. És vadonatúj esernyőmet elvesztettem az áruház teázójában.

Kollégám megjegyezte:

— Nézze, az esernyő talán még megvan, az áruházból azonban már egyetlen téglát sem fog megtalálni.

*

Az egyik Friedrich strassei kávéházban, ahol negyedszázaddal ezelőtt törzsvendég voltam, öreg pincér hozta a tejszínes kávét. Nagyon ismerős volt az arca.

— Mondja kérem, hány éve pincérkedik itt?

— Most múlt harminc éve.

Tehát ő az! Fizetésnél így szóltam hozzá:

— Volt két kávém.

— Bocsánat, csak egy volt...

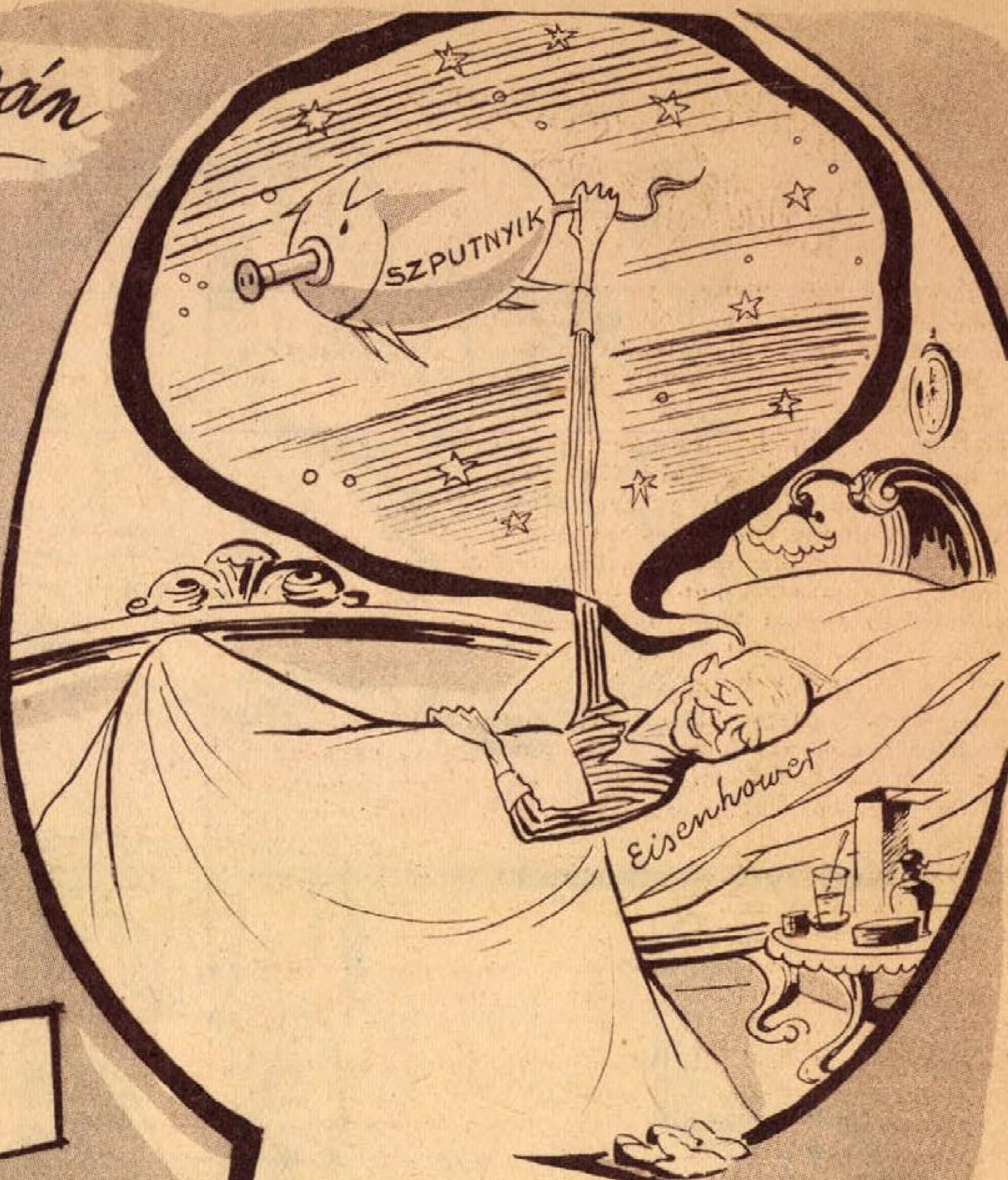
— Nagy tévedés. Kettő volt. Egy most, eggyel pedig adós maradtam 1933-ban...

Palásti László

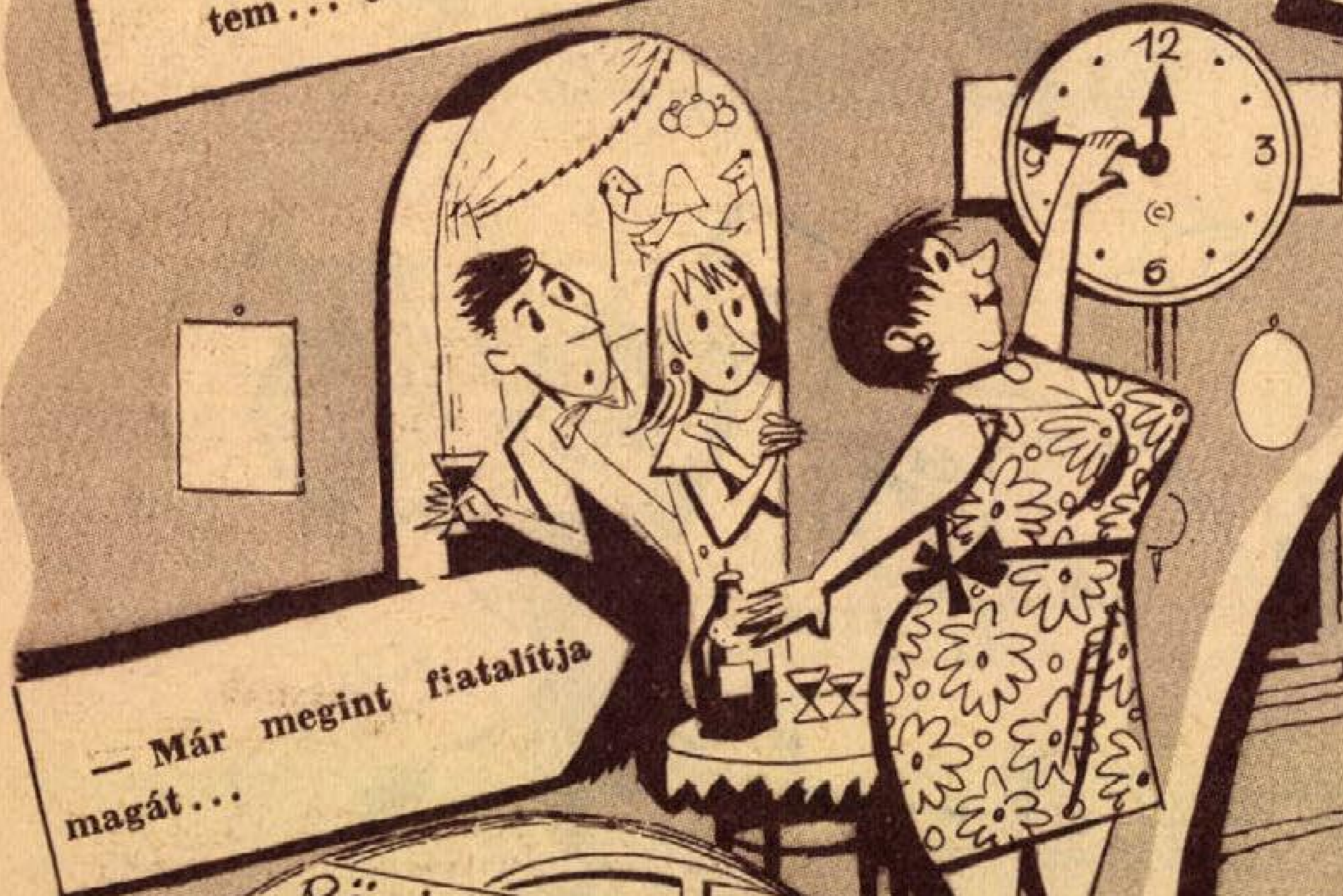
Boldog újévet kíván Szegő Gizi Gis

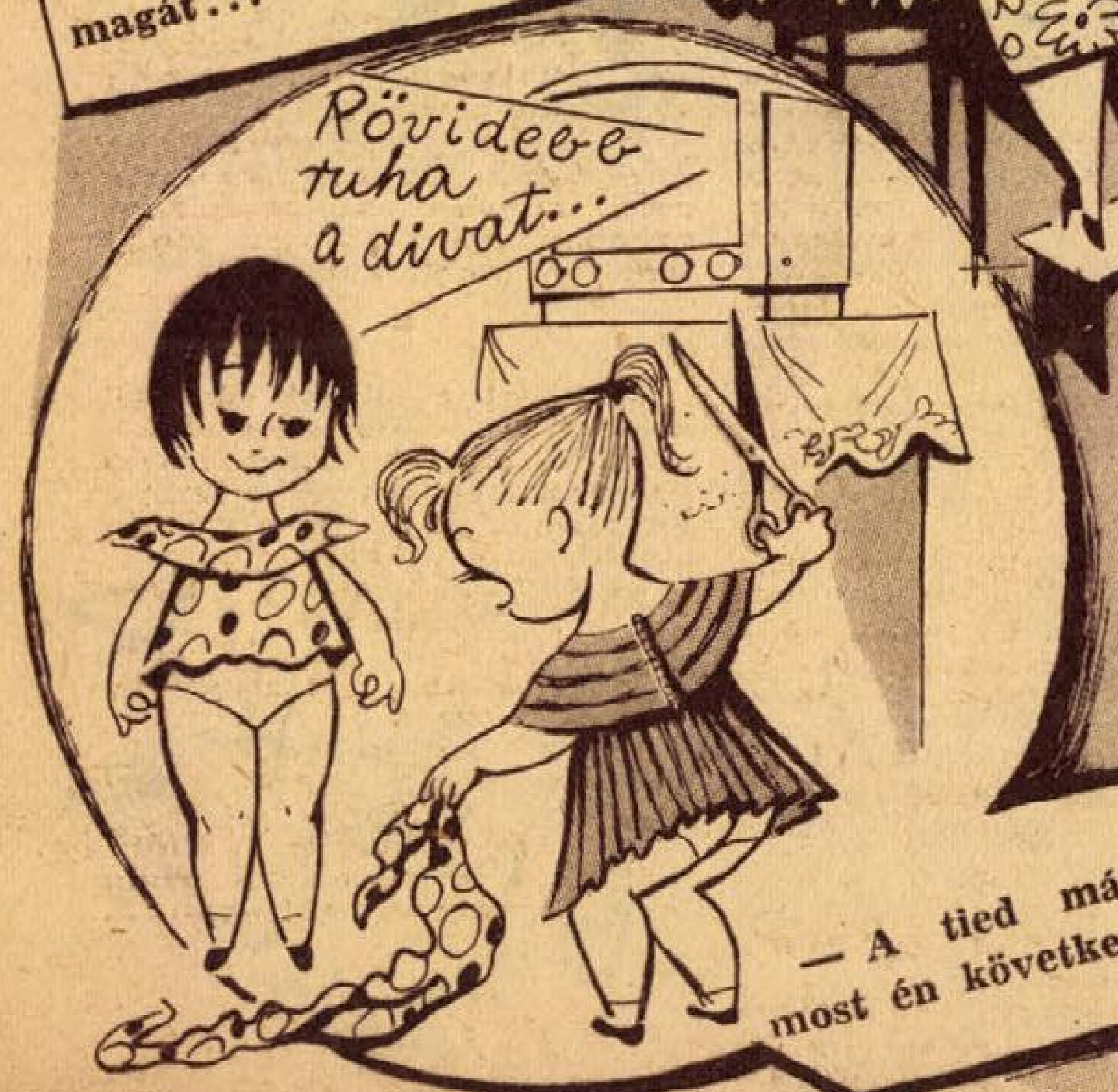
— Ezt a kis fenyőfát visszaültettem... Jó lesz jövő karácsonyra...

Eisenhower újévi álma

— Már megint fiatalítja magát...

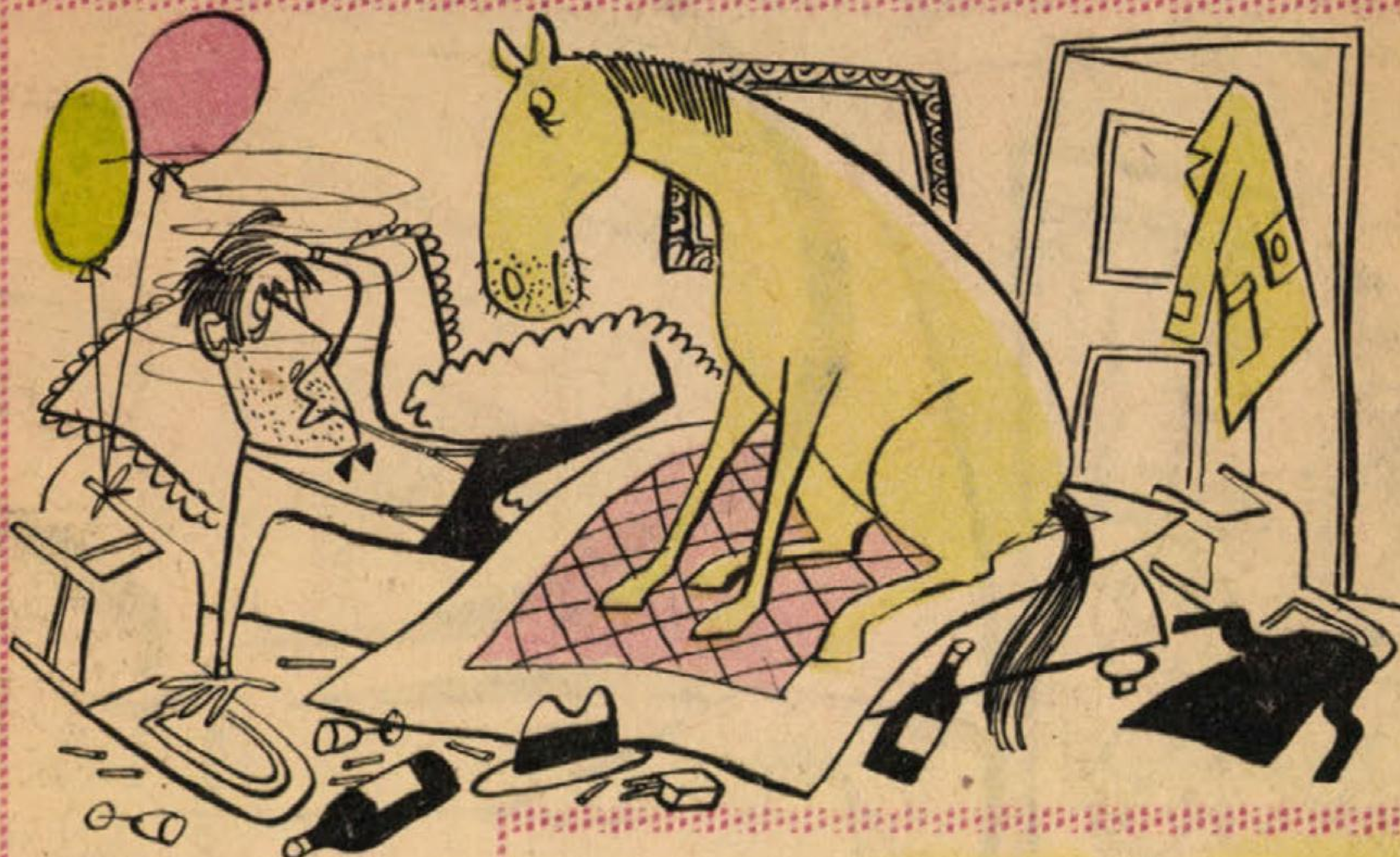

— A tied már divatos, most én következem...

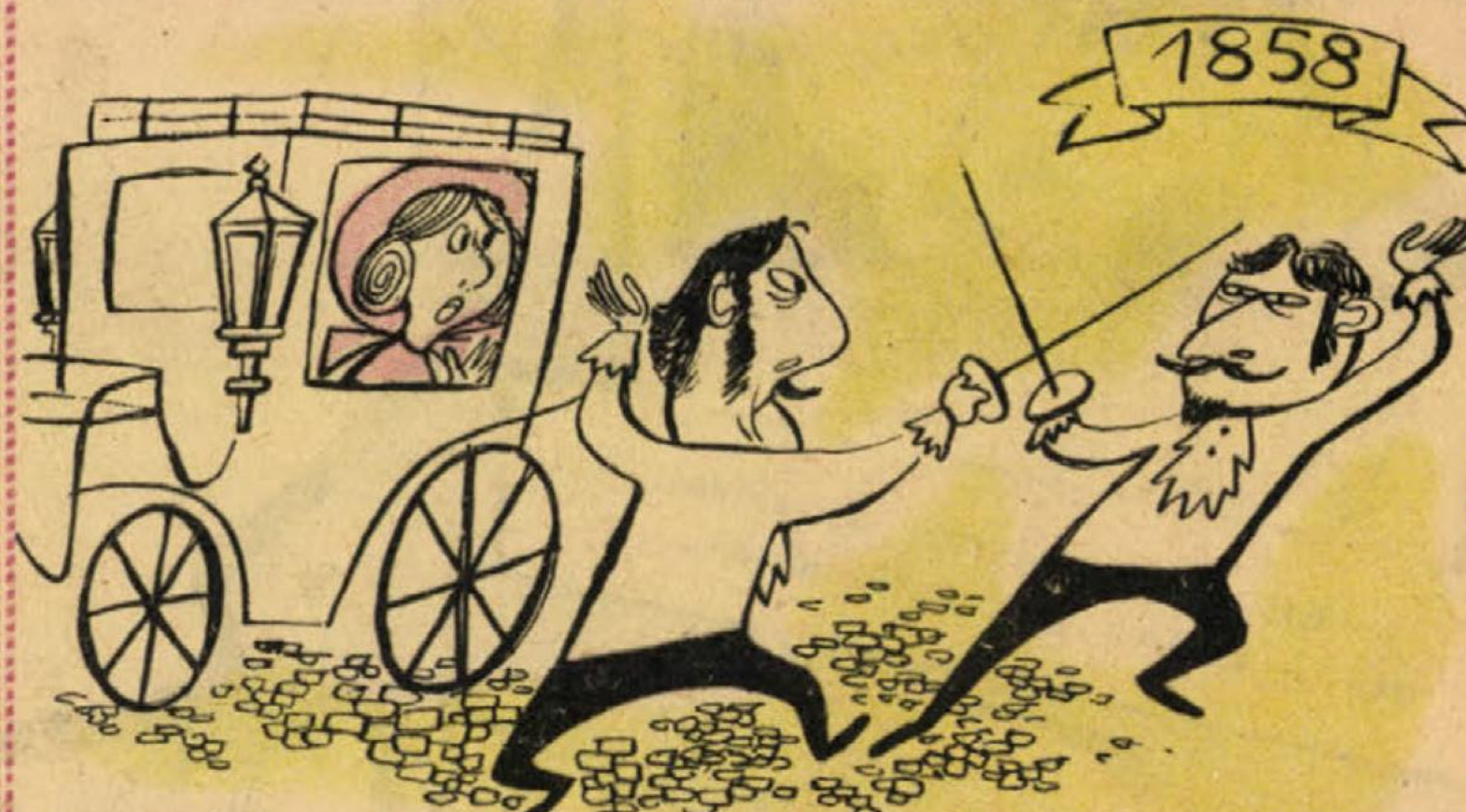
— Tessék elhinni, újévkor új életet kezdek...

Újév reggelén

— Érdekes ... Arra még emlékszem, hogy kijöttünk a vendéglőből ...

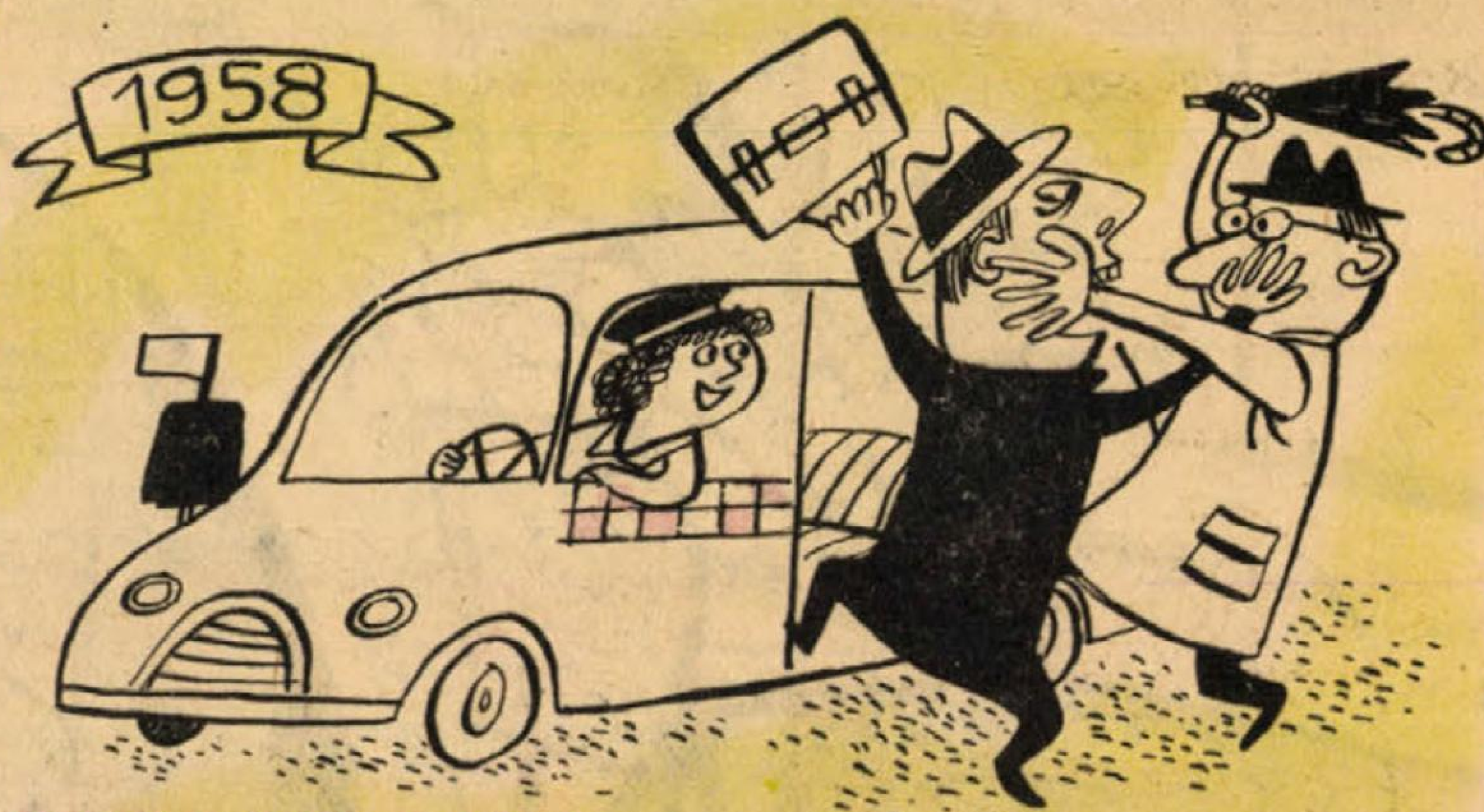
Párviadal egy nőért

Kedélyes szilveszter

— Várjál, Jenő! Még nincs éjfél!

Megbízatás

— A társbérlőm tízig van otthon ... Siessenek!

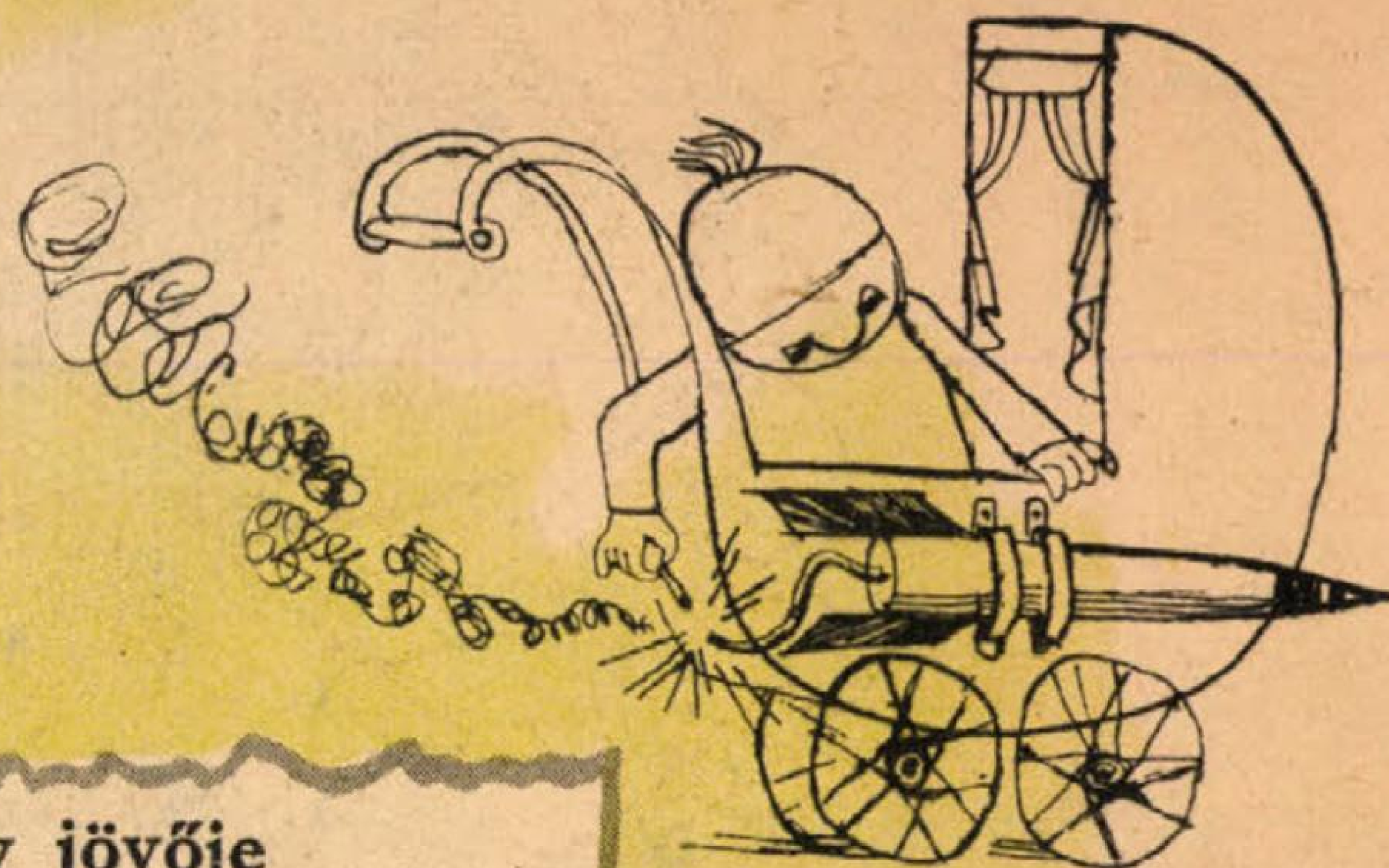
B.U.É.K.

BUÉK Hihi

Öregség

A század gyermeke

A tudomány jövője

Reggeli érkezés

Éjjeli idill

— Két évvel jártam alatta . . .

B.U.É.K.

Vasvári Anna

— Kérek egy fél rumot . . .

— Te mennyit szívsz naponta?

— Pszt! A pianisszimónál beszéljünk egy kicsit halkabban . . .

ÚJÉVI BAKLÖVÉS

Dicséretes emberi szokás: káröröminel fogadjuk azoknak a felsülését, akik túlhízelegnek a célon. A hírlapirodalom két ragyogó, hogy úgy mondjuk iskolapéldát ismer ezen a területen.

Egyik nagy békebeli lapunk főszerkesztője vak volt. De a sötétségben is a kezében tartotta az újság szellemi vezetését. Minden cikket felolvastak neki. Bálványként ült nagy karosszékében, hatalmas fekete szemüveg függönye mögött, az újságíró eléje állt és eldadogta a kéziratát. Gyakran kongott a tompa hang:

— Dobja el, nem közölhető!

Egyszer új embert szerződtettek a színházi rovat élére. Mézesmázos, sündörgő, karriervágyó fiatal embert, akinek nagy emelkedést jelentett az új pozíció. Első cikkét, egy pattogó hangú kritikát szívdobogva vitte be a „trónterembe" — ahogy tréfásan a főszerkesztő szobáját nevezték. Mélyen meghajolt:

— Alázatos szolgája.

— No, elhozta a kritikát? — kérdezte a főszerkesztő mogorván.

— Igenis kérem.

Nekirugaszkodott és kivágta a századforduló legaljasabb hízelgését:

— Ha meg tetszik engedni főszerkesztő úr, magam olvasom fel, tetszik tudni, nekem olyan macskakaparás-írásom van.

Rikácsoló hang horkant fel a sötét pápaszem alól:

— Aljas fráter! Maga be akarja beszélni nekem, hogy nem vagyok világtalan? Mars ki!

* * *

A másik történet nem ilyen keserű és külön aktualitása, hogy újév napján történt. Lapvállalatunk ifjú szerkesztőjét felkérte a rádió, hogy tartson újévi köszöntőt. Nagy feltűnést keltett a megbízás negyedszázaddal ezelőtt, mert szerkesztőnk az újságíró társadalom legszélsőbb baloldalához tartozott. Örömmel vártuk az előadást: no ez bizonyára mond egy pár kellemetes dolgot.

Újév estéjén hét órakor magam is a készülék mellett ültem, hogy mint jóbarát és nem utolsó sorban mint lojális munkatárs, meghallgassam az előadást. Pontosan megszólalt a szpíker:

— Kedves hallgatóink, műsor szerinti előadásunk elmarad. Helyette Apponyi Albert írását olvassuk fel.

Elcsavartam a rádiót. Apponyi nem volt a főnököm.

Hajnalban interurbán telefon vert fel. Szegedi tudósítónk jelentkezett, aranyos, fiatal csibész, a vidéki újságírás egyik legkedvesebb alakja. Nyöszörgött a telefonba:

— Bocsáss meg a zavarásért, de halálos bajba kerültem. Csak te tudsz rajtam segíteni, te jóba vagy a főnökkel. . .

A szerkesztő a legközvetlenebb főnöke volt, ő vezényelte többek között a vidéki tudósítók népes csoportját.

— Mi történt?

— Tragédia. Színházba kellett mennem és nem tudtam meghallgatni a rádióelőadását. Színház után feladtam neki a szerkesztőségbe egy lelkendező gratuláló sürgönyt, amelyben elemeztem az előadás nagyszerűségét. . . egy kicsit túloztam. . . többek között belevettem, hogy bár az újév első napján hangzott el, mégis ez marad az esztendő nagy eseménye. . . Egy életre elvágtam magam: Ki fognak rúgni! Képzeld el: egy tudósító, aki kommentál egy meg nem történt eseményt!

— Mit tehetek?

— Rohanj a szerkesztőségbe, várd meg a kapuban a táviratkihordót és sikkaszd el a sürgönyt.

— Rendben van.

Elhatároztam, hogy bűncselekmény árán is megmentek egy ifjú kollégát. De sajnos sohse szeretek korán felkelni, a főnök pedig mindig szeretett. Mire berobogtam, már ott ült az íróasztala mellett, táviratot olvasott és a könnyei potyogtak a kacagástól. Együtt hahotáztunk, aztán benyújtottam a kegyelmi kérvényt.

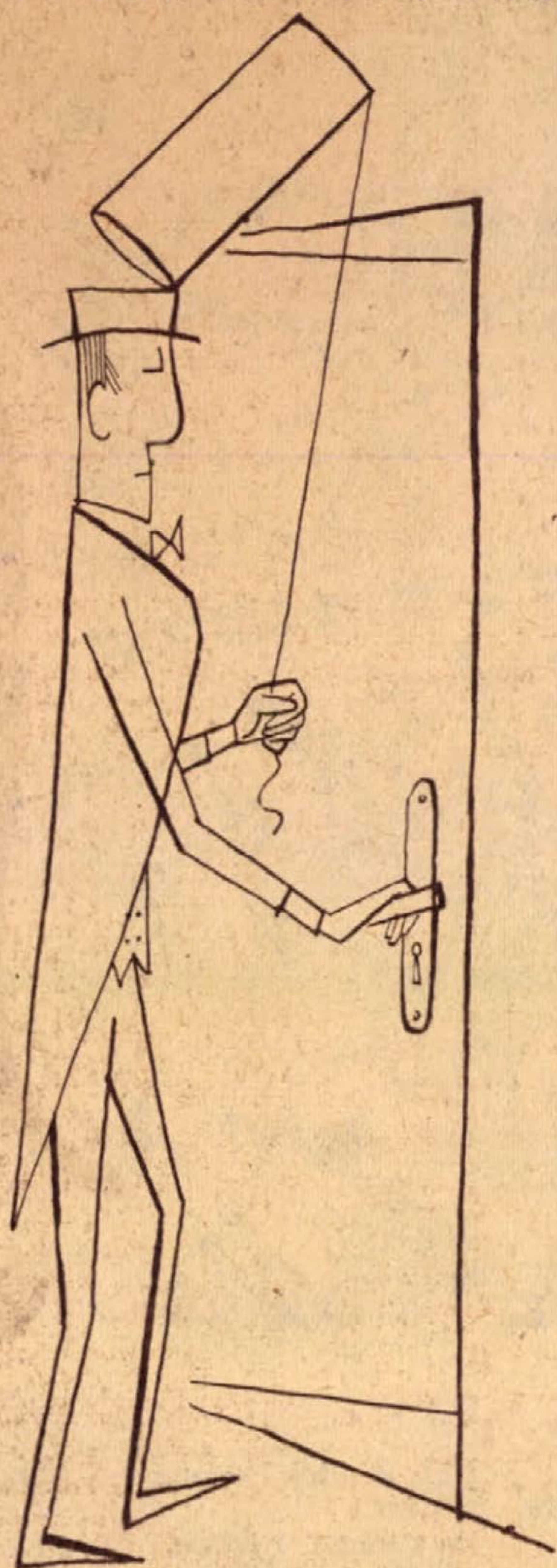
— Jól van, úgy veszem, mintha meg sem kaptam volna a táviratot — válaszolta.

— Dobd is rögtön a papírkosárba!

Nevetve mondotta:

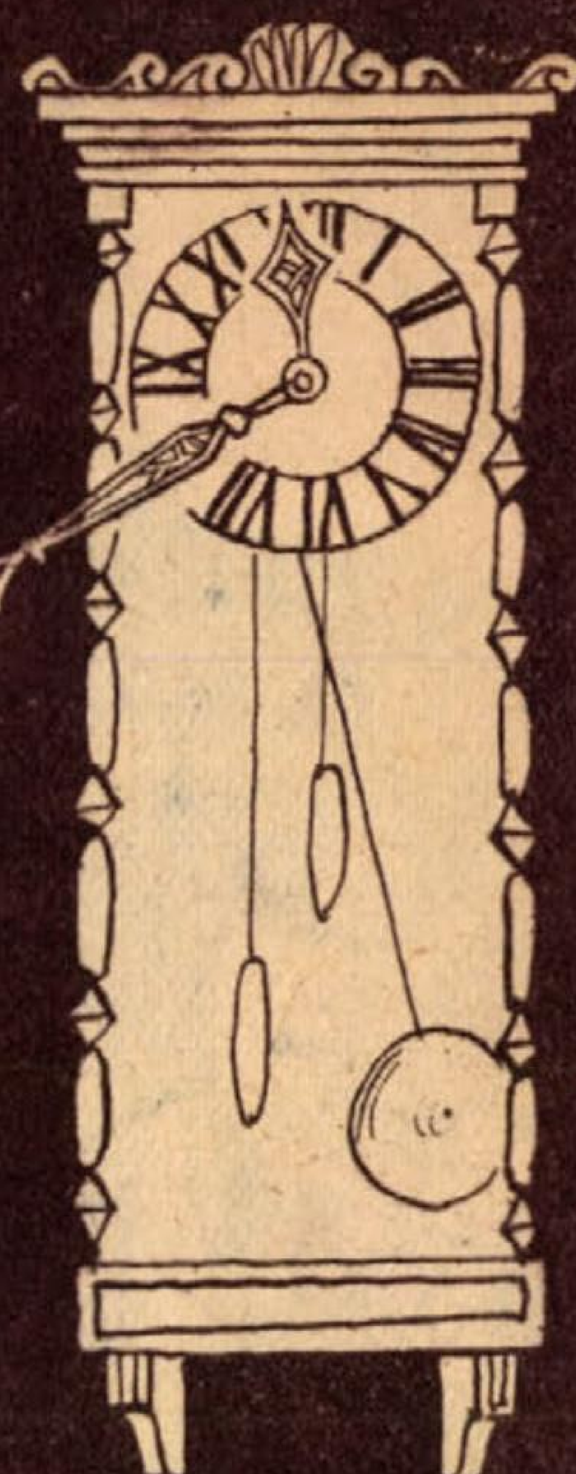
— Dehogy dobom! Nem kár egy ilyen gyönyörű áradozásért? Azonnal elküldöm Apponyi Albertnek.

Stella Adorján

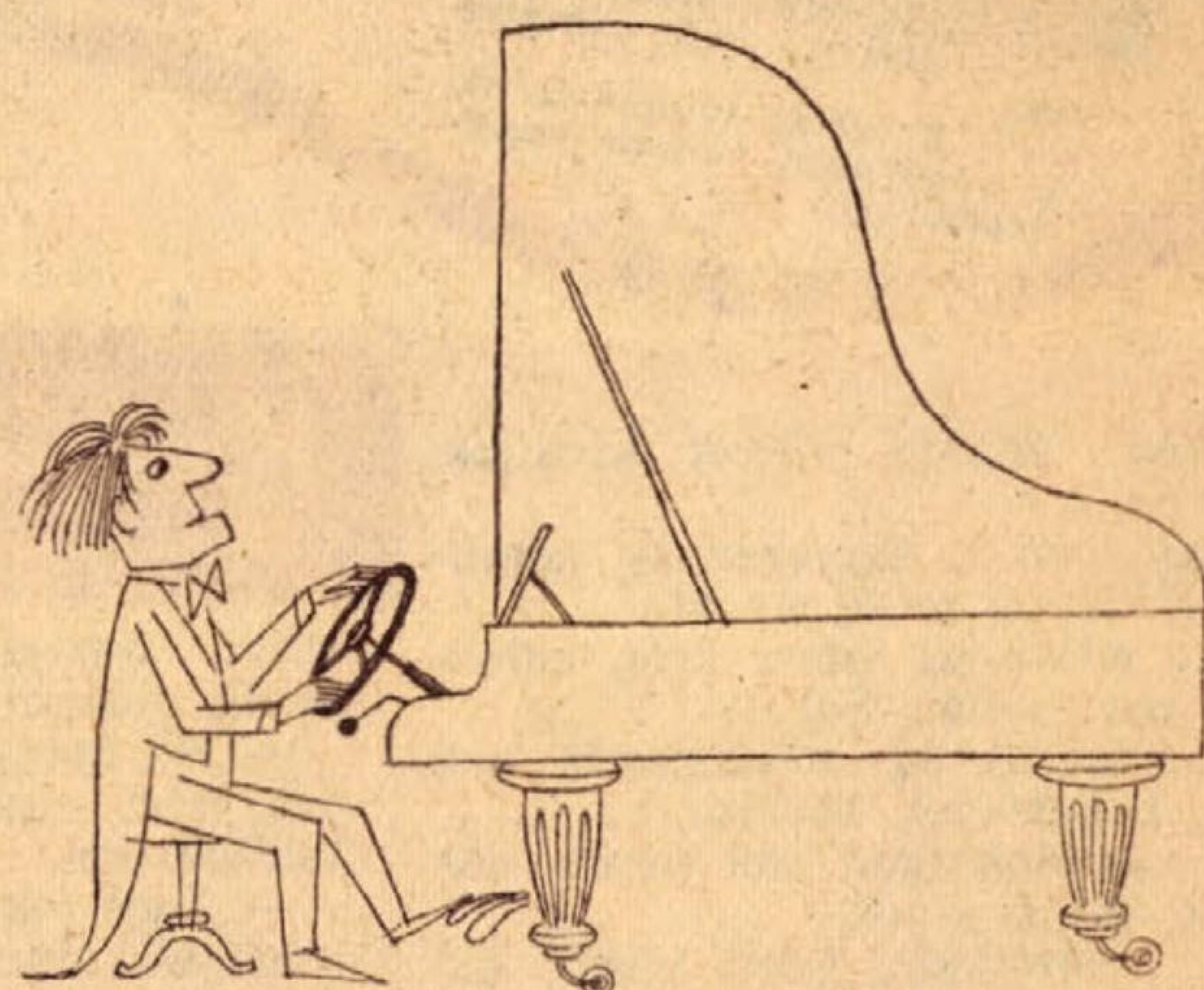

A cilinder

Megint egy

Allegro!

Ne e

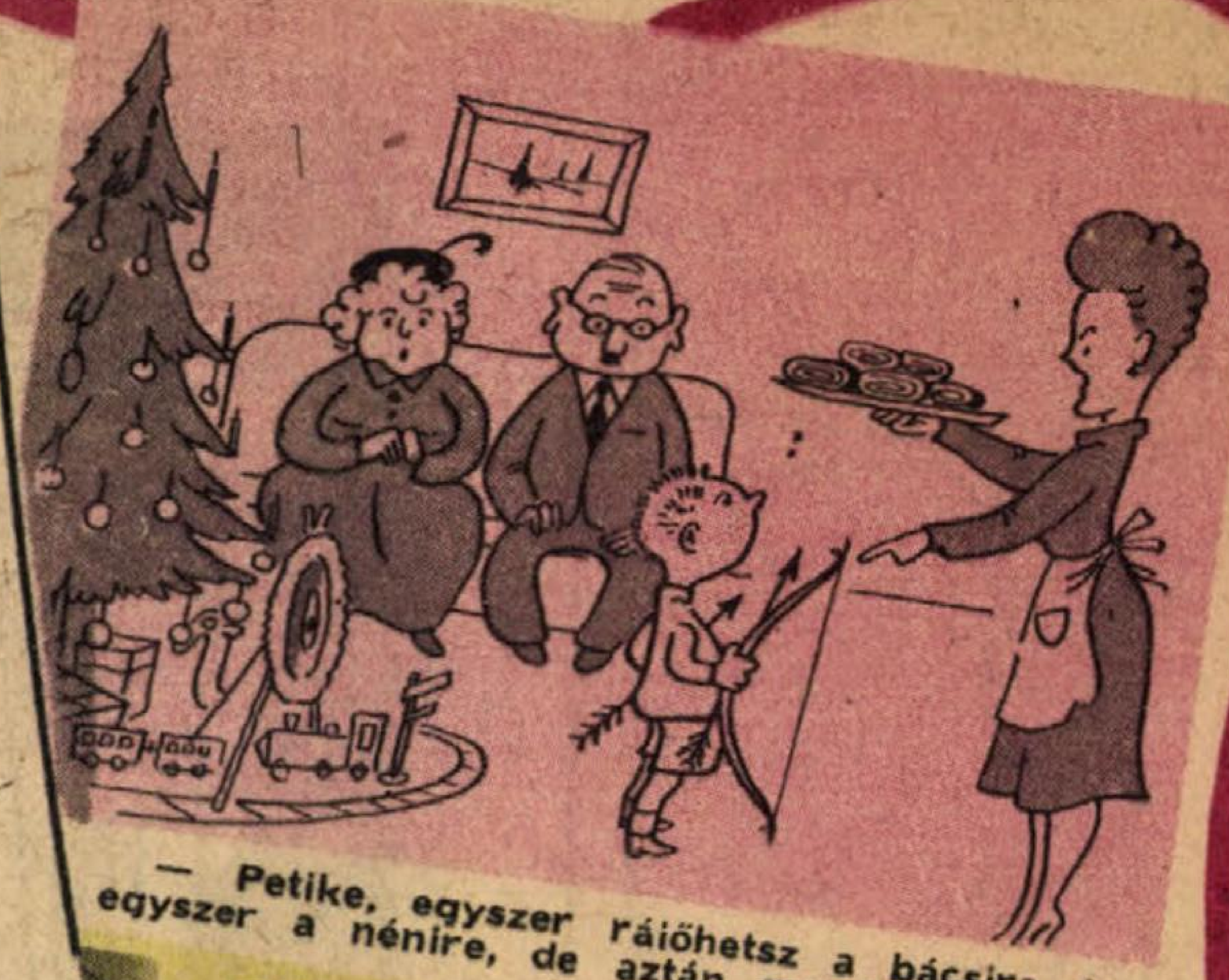
Üzlettársak

— Jöjjön be, bácsika, egyen egy pár falatot...
— Beigli is van?
— Az is van, bácsika...
— Akkor nem megyek.

— Hát te mit csinálsz itt?
— Elővételi lyukat fúrok a vasárnapi futball rangadóra...

— Petike, egyszer ráiőhetsz a bácsira és egyszer a nénire, de aztán gyerünk aludni!

— Tudod, családi körben, itthon tartottuk a szilvesztert...

Ketten beszélnek

— Ááá! Boldog újévet kívánok, adjon az is...

— Köszönöm! Ezerszer is köszönöm! Kívánok az új év alk...

— ...adjon az isten erőt, egészséget, nyugalmat, bol...

— ...az új év alkalmából sok sikert, békességet, szeren...

— ...boldogságot, sok pénzt, sok örömet, minden jót!

— ...szerencsét, bort, búzát, derűt a családi otthonba! Nna. Hogysmint?

— Megvolnék valahogy.

— Miért zihál úgy?

— Nehéz ez az átkozott csomag, amit cipelek. Tudja, a két karom egy kicsit reumás, nem volna szabad cipelnem ezt a csomagot, de mit tegyek, ha muszáj?

— És hova cipeli?

— Csak ide a sarokra a sógorromék házáig, de majd hogy meg nem szakadok bele. Kőbányáról idáig csak elvergődtem vele valahogyan, de most már szinte kiszakad a pejslim.

— Dehiszen két füle van a csomagnak, miért cipeli egyedül?

— Mert nem találtam senkit, aki segíthetne. Bizony, két füle van, és ha valaki megfogná a másik fülét, három perc alatt ott lehetnék a sógoroméknál. Magának nem reumás a karja?

— Még csak az kéne! Hiszen éppen tegnap nyertem meg a nehézsúlyú boxbajnokságot, holnapután pedig utazom a világbajnokságra.

— Ha meggondolom, nagy szerencse, hogy egy ilyen erős emberrel találkoztam.

— Úgy van, úgy van! Mert én most elárulom magának, hogy reuma ellen az iszap a legjobb, menjen el a Lukács fürdőbe, újjászületik!

— Csak ide a sarokig szeretnék eljutni ezzel a dög csomaggal, aminek két füle van...

— Fogja meg két kézzel, talán úgy könnyebb volna...

— Köszönöm. Látja, ez okos tanács, mégsem találkoztam hiába magával. De... nem fogná meg az egyik fülét maga?

— Hiszen ha időm volna! De látja, most is rohanok, útlevél, vízum, nagyon sok a dolgom... És milyen átkozott pech... Kétszáz forintos okmánybélyeget kellene vennem és csak százkilencvennyolc forintom van...

— No ez csakugyan balszerencse! Tyű, mennyi pénzt láttam az előbb a bankban! Tudniillik most vettem fel a totónyereményemet, négyszázhuszonhatezer forintot... De mit érek vele, ha nincs egészség, ha reumás a karom...

— Mit gondol, honnan szerezzek két forintot?

— Nincsenek rokonai?

— Mind meghaltak.

— Álljon talán itt meg a templom mellett egy félórácskára... Nem szégyen a szegénység... Meg aztán ilyenkor, ünnep táján jószívűek az emberek...

— Köszönöm. Látja, ez jó ötlet. De gondoltam, adhatna két forintot...

— Ha előbb tudtam volna! De be van osztva a pénzem fillérre, tudja, egy kis adósságom is volt, meg ez, meg az, a gyerekeknek ugrókötél meg labda, ha jól számoltam, még hat forint harminc hiányzik is... Dehát hiába, csak tizenkettes találatom volt, félmilliót nyertem, egy vassal sem többet... Na, isten áldja, cepekedek tovább...

— Én is megyek. Hol itt a legközelebbi templom?

— Mit tudom én. Majd megtalálja. Nem adná fel a hátamra ezt a dög csomagot?

— Rohanok, kérem, eldiskuráltuk az időt. Hát minden jót! Boldog újévet, adjon az is...

— Köszönöm! Erőt, egészséget!

— Sok pénzt, boldogságot.

— Békességet!

— Szeretetet!

— Ámen.

Tabi László

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850, előfizetési díj negyedévre 12.— Ft. Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 320.000.